

**T.C.
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EKOTURİZM REHBERLİĞİ ANABİLİM DALI**

**“ GİRESUN SAKİNLERİNİN REKREASYON TALEPLERİ, KENT İÇİ VE
YAKIN ÇEVRESİNDEKİ EKOTURİZM KAYNAKLARININ
REKREASYON POTANSİYELLERİNİN BELİRLENMESİ ”**

**“ RECREATION DEMANDS OF GİRESUN RESIDENTS, DETERMINING
THE RECREATION POTENTIALS OF ECOTOURISM RESOURCES IN
THE URBAN AND NEAR SURROUNDINGS ”**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Cemile KOCA
(182029012)**

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Musa GENÇ**

GİRESUN-2021

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 29/06/2021 tarihli toplantısında oluşturulan jüri, Sosyal Bilimler Enstitüsü Ekoturizm Rehberliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Cemile KOCA'nın “ **Giresun Sakinlerinin Rekreatyon Talepleri, Kent İçi ve Yakın Çevresindeki Ekoturizm Kaynaklarının Rekreatyon Potansiyellerinin Belirlenmesi**” başlıklı tezini incelemiş olup aday 13/07/2021 tarihinde, saat 14:00'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Aday çalışma, sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Jürisi	Unvanı, Adı Soyadı	İmzası
Üye (Başkan)	Prof. Dr. Musa GENÇ	
Üye	Prof. Dr. Zafer ÖTER	
Üye	Doç. Dr. Serap Yılmaz	

ONAY

.../.../2021

Prof. Dr. Güven ÖZDEM
Enstitü Müdürü

YEMİN METNİ

“Bitirme Çalışması” olarak sunduğum “**Giresun Sakinlerinin Rekreatyon Talepleri, Kent İçi ve Yakın Çevresindeki Ekoturizm Kaynaklarının Rekreatyon Potansiyellerinin Belirlenmesi**” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlardan atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2021

Cemile KOCA

ÖN SÖZ

Tez çalışmamda planlamasında, araştırılmasında, yürütülmesinde ve oluşumunda ilgi ve desteğini esirgemeyen, engin bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, yönlendirme ve bilgilendirmeleriyle çalışmamı bilimsel temeller ışığında şekillendiren sayın hocam Prof. Dr. Musa GENÇ'e teşekkürlerimi sunarım.

Arazi çalışmalarında bana kattığı engin bilgileri, tecrübeleriyle ve faydanılabilecek kaynak bulma noktasında emeğini bir an olsun esirgemeyen sayın Metin KOÇ'a teşekkürlerimi sunarım.

Dürüstlüğün, çalışmanın ve iyi bir insan olmanın, kendimize katacağımız en değerli yapı taşları olduğunu bana hiç unutturmayan ve yakın zamanda aramızdan ayrılan dedem Ahmet KOCA'ya rahmetlerimi sunarım.

Ömrümün, hasretleri ile geçmekte olduğu şu zamanlarda, arkamda bir dağ gibi duran, attığım her adımda bana cesaret veren canım Aileme teşekkürlerimi sunarım.

Bana her zaman destek olan, asla pes etmemem gerektiğini her defasında bana hatırlatan, isimlerini yazmakla bitiremeyeceğim çok sevgili Dostlarıma teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Sanayi devrimi sonucunda meydana gelen aşırı endüstrileşme, kentleşme ve doğal hayattan uzaklaşma ekolojik dengede sıkıntılar meydana getirmiştir. İnsan gücüne dayalı iş kaynaklarının toplumda meydana getirdiği stres ve yorgunluk hali önceden de var olan rekreasyon etkinliklerine katılımı arttırmış ve ihtiyaç haline getirmiştir. Bunun en yakın örneğini ise 2020 yılında tüm dünyayı çepçevre saran Covid-19 virüsü salgınında evlere kapandıkça yaşadığımız sıkıntılarla görmekteyiz. Rekreasyonun günlük yaşamımızda bu denli önemli olması, bu rekreasyon faaliyetlerinin alanlarda çeşitlendirilmesini gerektirmektedir. Bu nedenle rekreasyona uygun açık alanların potansiyellerini ve bu potansiyelin kapasitesi ile sağlanacak performans değerlerinin de bilinmesi gerekmektedir.

Bu çalışma Doğu Karadeniz bölgemizin yaylaları ve vejetaryen mutfağı ile meşhur Giresun İlinde yapılmıştır. Çünkü, Giresun küresel iklim değişimine bağlı olarak sayılarının azalacağı öngörülen yaşanılabilir coğrafya içerisinde gösterilen illerimizden birisidir. Giresun doğası her mevsim sunduğu değişen rekreasyon ve turizm aktivite çeşitliliği ile geleceğin önemli destinasyonlarından biri olarak gösterilmektedir. Bu özelliğini büyük ölçüde doğasına borçludur ve Giresun doğası mutlak surette sürdürülebilir turizm anlayışıyla turistik hareketliliğin içine alınmalıdır. Doğayı koruyarak kullanmamız için yapmamız gereken olmazsa olmaz çalışmalardan birisi rekreasyon potansiyelinin tespit edilmesidir. Rekreasyon potansiyeli tespitinde, ülkemizde neredeyse kullanılan tek yöntem Gülez yöntemidir. Bu yönüyle bizde çalışmamızda temel ölçek olarak Gülez yöntemini kullanmayı tercih ettik. Giresun şehrinde, halkın en çok tercih ettiği kent içi rekreasyon alanlarından olan ve bugüne kadar rekreasyon potansiyelleri çalışılmamış Giresun Kalesi, Giresun Adası ve Giresun Gedikkaya rekreasyon alanı çalışılmak üzere belirlenmiştir. Seçilen bu alanlarda 390 katılımcı ile rekreasyonel taleplerini belirlemek için yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu anket verileri güvenilirlik analizleri yapıldıktan sonra temel istatistik işlemlerle “rekreasyon alanı kapasite ve performans analizi” hazırlığında kullanılmıştır. Alanların rekreasyon potansiyeli, kapasitesi ve performans değerleri sırasıyla, Giresun Kalesi için bulunan; % 73, % 85, % 50 Giresun Adası için, ‘ % 61, % 46, % 8, ve Gedikkaya için, %63, %72, %19, olarak hesaplanmıştır.

Bu değerle bakıldığında, Giresunluların ve Giresun’a gelen hemen her turistin ziyaret ettiği ve rekreasyonel faaliyetlerde bulunduğu Kale ise potansiyel olarak “yüksek”, kapasite “çok iyi” ve performans olarak “orta” düzeyde görölmektedir. Giresun Adası’nın rekreasyon potansiyeli “yüksek”, kapasitesi “orta”, performansı “çok düşüktür”. Gedikkaya ise potansiyel ve kapasite olarak “yüksek”, performansı “çok düşük” bulunmuştur. Bu veriler gösteriyor ki, her üç alanda potansiyel ve kapasite mevcut olduğu halde toplumun kendisine sunulmasını beklediği rekreasyonel olanaklar, yeterince sunulamamış. Başka bir deyişle halkın beklediği performans düzeyine ulaşlamamıştır. Gülez yöntemi 1990 yılların şartlarında hazırlanmıştır. Başka bir ifade ile halkın bugün rekreasyon olarak icra ettiği aktivite çeşitliliği o yıllarda, yaygın değildi yada hiç yoktu. Dolayısıyla Gülez yöntemini oluşturan ölçekler ve bunlara ait alt önermeler bugünkü rekreasyon beklentilerine cevap verecek zenginlikte değildir ve revize edilmesi mutlaka düşünölmelidir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon Potansiyeli, Gülez Yöntemi, Giresun Adası, Giresun Kalesi, Giresun-Gedikkaya, Rekreasyon Kapasitesi ve Rekreasyon Performansı

ABSTRACT**RECREATION DEMANDS OF GİRESUN RESIDENTS, DETERMINING
THE RECREATION POTENTIALS OF ECOTOURISM RESOURCES IN
THE URBAN AND NEAR SURROUNDINGS**

Excessive industrialization, urbanization and alienation from natural life, which occurred as a result of the industrial revolution, caused problems in the ecological balance. Stress and fatigue caused by human-based work resources in the society increased participation in recreational activities that existed before and made it a necessity. We see the closest example of this with the difficulties we experienced as we closed to homes in the Covid-19 virus epidemic that surrounded the whole world in 2020. The fact that recreation is so important in our daily life requires diversification of these recreational activities in areas. For this reason, it is necessary to know the potentials of open spaces suitable for recreation and the performance values to be provided with the capacity of this potential. This study was carried out in Giresun, which is famous for its plateau and vegetarian cuisine in our Eastern Black Sea region. Because Giresun is one of the provinces shown in the livable geography, which is predicted to decrease in number due to global climate change. Giresun nature is shown as one of the important destinations of the future with the variety of recreation and tourism activities it offers every season. It owes this feature to its nature to a large extent, and the nature of Giresun should definitely be included in tourist activity with a sustainable tourism understanding. One of the indispensable works we need to do in order to protect nature is to determine the recreational potential. The Gülez method is almost the only method used in our country to determine the recreational potential. In this respect, we preferred to use the Gülez method as the basic scale in our study. In the city of Giresun, Giresun Castle, Giresun Island and Giresun Gedikkaya recreation area, which are among the urban recreation areas most preferred by the public and whose recreational potentials have not been studied until now, have been determined to be studied. A face-to-face survey was conducted with 390 participants in these selected areas to determine their recreational demands. These survey data were used in the preparation of "recreation area capacity and performance analysis" with basic statistical procedures after the reliability analysis. The recreational potential, capacity and performance values of the areas are respectively found for Giresun Castle; 73%,

85%, 50% for Giresun Island, 61%, 46%, 8%, and for Gedikkaya, 63%, 72%, 19%. Considering this value, Kale, which is visited by Giresun residents and almost every tourist coming to Giresun, and engages in recreational activities, is seen as "high" in potential, "very good" in capacity and "medium" in performance. Giresun Island's recreational potential is "high", its capacity is "medium", and its performance is "very low". Gedikkaya, on the other hand, was found to be "high" in terms of potential and capacity, and "very low" in performance. These data show that although there is potential and capacity in all three areas, the recreational opportunities that the society expects to be offered have not been offered sufficiently. In other words, the level of performance expected by the public could not be reached. The Gülez method was prepared under the conditions of the 1990s. In other words, the variety of activities performed by the people as recreation today was not widespread or did not exist at all in those years. Therefore, the scales that make up the Gülez method and their sub-propositions are not rich enough to meet today's recreational expectations and its revision should definitely be considered.

Keywords: Recreation Potential, Gülez Method, Giresun Island, Giresun Castle, Giresun-Gedikkaya, Recreation Capacity and Recreation Performance

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER	VI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	IX
TABLolar LİSTESİ.....	X
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XII

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. REKREASYON KAVRAMI	4
2.2. REKREASYON POTANSİYELİ.....	6
2.3. EKOTURİZM KAVRAMI	6

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. EVREN VE ÖRNEKLEM	12
3.2. Araştırmanın Sınırlılıkları	16
3.3. Veri Toplama Teknikleri.....	17
3.4.Verilerin Analizi	17
3.4.1. Ölçeğe Ait Güvenilirlik Analiz Sonuçları	17

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Rekreasyon Potansiyeli ve Belirlenmesi.....	22
4.1.1. Giresun Kalesine Ait Bulgular	22
4.1.1.1. Peyzaj Değerleri (P)	22

4.1.1.2. İklim Değerleri (İ)	31
4.1.1.3. Ulaşılabilirlik İmkânı (U)	32
4.1.1.4. Rekreatif Kolaylıklar (RK)	34
4.1.1.5. Olumsuz Etkenler (OSE).....	39
4.1.2. Giresun Gedikkaya Rekreasyon Potansiyelinin Değerlendirilmesi	41
4.1.2.1. Peyzaj Değerleri (P)	41
4.1.2.2. İklim Değerleri (İ)	45
4.1.2.3. Ulaşılabilirlik İmkanları (U)	46
4.1.2.4. Rekreatif Kolaylıklar (RK)	47
4.1.3. Olumsuz Etkenler (OSE).....	48
4.1.4. Giresun Adası'nın Rekreasyon Potansiyelinin Değerlendirilmesi	50
4.1.4.1. İklim Değerleri (İ)	54
4.1.4.2. Ulaşılabilirlik İmkanları (U)	55
4.1.4.3. Rekreatif Kolaylıkların Değerlendirilmesi (RK).....	56
4.1.4.4. Olumsuz Etkenler (OSE).....	58
4.2. Giresun Halkına Uygulanan Anketin Demografik Özellikleri ve Katılımcı Yanıtlarının Frekans Değerleri.....	60
4.3. Açık Rekreasyon Alanlarında Performans ve Kapasite Analizlerine İlişkin Bulgular	63
4.3.1. Giresun Kalesi, Giresun Adası ve Gedikkaya İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması.....	63
4.4. Tartışma	70

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

KAYNAKÇA	80
ÖZGEÇMİŞ.....	80
EKLER.....	88
Ek-1: Anket Formu	88
EK-2: Giresun Meteoroloji Müdürlüğü İklim Verileri (2006-2016)	900
EK-3: Giresun Kalesi'nin Lokasyonu	901
EK-4: Giresun Gedikkaya'nın Lokasyonu	901

EK-5: Giresun Adası'nın Lokasyonu	902
--	------------

KISALTMALAR LİSTESİ

ÇED	: Çevresel Etki Değerlendirmesi
EGA	: Environmental Grantmakers Association
IUCN	: International Union for Conservation of Nature
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UNEP	: United Nations Publication

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. Giresun adası, Giresun Kalesi ve Giresun Gedikkaya rekreasyon alanlarının potansiyellerini belirlemede kullanılan Gülez modeli	13
Tablo 3.2. Rekreasyon potansiyeli değerlendirme düzeyleri	15
Tablo 3.3. Anket verilerinin güvenilirlik analizi ve alt önermelerin güvenilirliğe olan katkıları	17
Tablo 3.4. Rekreasyon alanları performans ve kapasite değerlendirme formu	19
Tablo 3.5. Performans ve kalite düzey değerleri	21
Tablo 4.1. Giresun Kale'sinin Peyzaj Değerlendirme Tablosu	31
Tablo 4.2. Giresun Kale'nin iklim değeri tablosu	32
Tablo 4.3. Giresun Kale'sinin ulaşılabilirlik tablosu	34
Tablo 4.4. Giresun Kale'sinin rekreatif kolaylık tablosu	39
Tablo 4.5. Giresun Kalesi'nin olumsuz etkenler tablosu.	40
Tablo 4.6. Giresun Kalesi'nin rekreasyon potansiyeli genel toplamı	40
Tablo 4.7. Gedikkaya rekreasyon alanı peyzaj değeri tablosu	44
Tablo 4.8. Giresun Gedikkaya iklim değeri tablosu.....	45
Tablo 4.9. Giresun Gedikkaya ulaşılabilirlik tablosu.....	47
Tablo 4.10. Giresun Gedikkaya Mevkii'sinin rekreatif kolaylık tablosu.....	48
Tablo 4.11. Giresun Gedikkaya olumsuz etkenler tablosu.....	50
Tablo 4.12. Giresun-Gedikkaya rekreasyon potansiyeli genel toplamı	50
Tablo 4.13. Giresun Adası'nın peyzaj değerleri tablosu	54
Tablo 4.14. Giresun Adası'nın iklim değeri tablosu	55
Tablo 4.15. Giresun Adası ulaşılabilirlik tablosu.....	56
Tablo 4.16. Giresun Adası rekreatif kolaylıklar tablosu	58
Tablo 4.17. Giresun Adası olumsuz etkenler tablosu.....	59
Tablo 4.18. Giresun Adası rekreasyon potansili genel toplam tablosu	60
Tablo 4.19. Katılımcıların demografik özellikleri.....	60
Tablo 4.20. Katılımcı yanıtlarının frekans değerleri	61
Tablo 4.21. Giresun Kalesi rekreasyon performans ve kapasite analizi.....	64
Tablo 4.22. Giresun Adası rekreasyon performans ve kapasite analizi	66
Tablo 4.23. Giresun Gedikkaya rekreasyon performans ve kapasite analizi	68

Tablo 5.1. Giresun Kalesi-Adası-Gedikkaya alanlarının potansiyel, kapasite ve performans değeri tablosu	76
--	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1. Giresun Kale'sinde doğal olarak yetişen salep bitkisi (foto:C.Koca).	23
Şekil 4.2. Giresun Kalesi yabani fındık (foto:C.Koca).	23
Şekil 4.3. Giresun Kalesi'nde yer alan akdeniz defnesi (foto: C.Koca).	24
Şekil 4.4. Giresun Kalesi'nden ada manzarası-1 (foto: C.Koca).	25
Şekil 4.5. Giresun Kalesi'nden ada manzarası-2 (foto: C.Koca).	25
Şekil 4.6. Giresun Kalesi'nden Gedikkaya manzarası (foto: C.Koca).	26
Şekil 4.7. Giresun Kalesi'nden liman manzarası (foto: C.Koca).	26
Şekil 4.8. İçkale içerisinde yer alan sarnıç-1 (foto: C.Koca).	27
Şekil 4.9. İçkale içerisinde yer alan sarnıç-2 (foto: C.Koca).	27
Şekil 4.10. Topal Osman Ağa Anıt Mezarı (foto: C.Koca).	28
Şekil 4.11. Giresun Kalesi'nde yer alan antik tiyatro alanı (foto: C.Koca).	29
Şekil 4.12. Kufa Kuyusu ve levhası (foto: C.Koca).	29
Şekil 4.13. Kufa Kuyusu'ndan iç kısmından (sol) ve kuyunun gizli geçitten ulaştığı düşünülen mağradan (sağ) bir görünüm (foto: C.Koca).	30
Şekil 4.14. Sığınak olarak kullanıldığı düşünülen mağara-1 (foto: C.Koca).	30
Şekil 4.15. Sığınak olarak kullanıldığı düşünülen mağaranın iç görünümü (foto: C.Koca).	31
Şekil 4.16. Kalede yer alan açık çay büfesi (foto: C.Koca).	35
Şekil 4.17. Kalede kullanıma açık çeşme (foto: C.Koca).	35
Şekil 4.18. Kalede yer alan otopark alanı-1 (foto: C.Koca).	36
Şekil 4.19. Kalede yer alan otopark alanı-2 (foto: C.Koca).	36
Şekil 4.20. Manzara seyir terası (foto: C.Koca).	37
Şekil 4.21. Giresun Kalesi yürüyüş yolu (foto: C.Koca).	37
Şekil 4.22. Giresun Kalesi yürüyüş yolu (foto: C.Koca).	38
Şekil 4.23. Giresun Kalesi modern çocuk oyun parkı (foto: C.Koca).	38
Şekil 4.24. Giresun-Gedikkaya'nın panoramik görünümü (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).	41
Şekil 4.25. Giresun-Gedikkaya deniz ve Giresun manzarası (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).	42
Şekil 4.26. Giresun-Gedikkaya tepesi Şapel kalıntısı (İltar, 2021).	43

Şekil 4.27. Doksan Dördüncü Alay Kumandanı Muhtar Bey tarafından yaptırılan Muhtar Bey Çeşmesi (1915) (foto: C.Koca).	43
Şekil 4.28. 1915 yılında yapılan yön bulma taşı (foto: C.Koca).	44
Şekil 4.29. Giresun Adası'nda gümüşü martı alanı (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).	52
Şekil 4.30. Giresun Adası'nda yaşayan tepeli karabatak (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).	52
Şekil 4.31. Giresun adası 'sur' kalıntısı (Adanır, 2006).	53
Şekil 4.32. Giresun Adası'nda ki tarihi fiçılar (Adanır, 2006).	53
Şekil 4.33. Giresun Adası'nda ki Hamza Taşı (Adanır, 2006).	54
Şekil 4.34. Giresun Adası panoramik görüntü (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).	58

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

İlk insan kentlerde yaşamadı, insanın özü doğayla iç içe olmayı gerektiriyor. Biraz felsefik olabilir ama insanın topraktan yaratılmış olması da doğanın vazgeçilmez unsur olduğunu göstermiyor mu? Hayvanat bahçesine götürülen bir çocuğun hayvanlarla temas kurmak istemesiyle doğanın, insanoğlunun bir parçası olduğunu göstermiyor mu? Ya da neden yapayda olsa evimize çiçek alıyoruz? Çünkü bizler doğanın parçasıyız ve doğadan uzaklaştıkça kendimiz olmaktan çıkmışız.

Köyden uzaklaşmış eli toprağa değmeyen ve yabanıl olan her şeyi tehlikeli kabul eden doğadan uzaklaştırılmış insanı, fiziki ve kültürel gerçek habitatıyla buluşturmasıyla ‘ekoturizm’ dünyanın değişen seyrinde ne kadar önemli olduğunu daha çok gözler önüne seriyor. Dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını, doğaya ve kültürel değerlere uygun olarak yapılan konaklamalı rekreasyonel faaliyetlerden oluşan ekoturizme, verilmesi gereken önemi, yalnız turistlere değil turizm sektörüne, çalışanlara da göstermiştir. Salgının turizm işletmelerindeki dolaylı etkisi kesin olmasa da, yürütülen araştırmaların sonucu alternatif turizm çeşitlerinden ekoturizm gibi doğa tabanlı turizm çeşitlerine olan talebin artacağı yönündedir (Özdemir Altınay, 2020).

Kent hava, su, toprak kirliliği, nüfus artışının sebep olduğu sıkışıklık, kişisel yükümlükler, toplumsal sıkıntılar ve yaşamın monoton hale gelmesi gibi çeşitli olumsuzluklar insanları yıpratmaktadır. Bu olumsuz koşulların etkisinden çıkıp, yenilenmek, beden ve ruh sağlığına tekrar kavuşmak ve özünde mutlu olmak için gelişmiş ülkelerde yaygın olarak tercih edilen rekreasyonel etkinliklerin yapıldığı görülmektedir (Orel ve Yavuz, 2003: 62). Bu nedenle hem sosyal hem de ekonomik hayatımızı etkileyen olumsuzluklara karşı direnç göstermemizi sağlayan açık-kapalı rekreasyon etkinliklerini yapılabileceğimiz alanların, kentsel rekreasyon alanları şeklinde, bize kentlerde sunulması giderek büyük önem kazanmaktadır.

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanacak bu çalışmanın temel amacı, Giresun sakinlerinin rekreasyon taleplerini tespit ederek, kent içi ve çevresinde yer alan piknik, doğa yürüyüşü, olta balıkçılığı, yamaç paraşütü, fotoğraf safari gibi çeşitli sportif faaliyetlerinde yapılmakta olduğu yada yapılabilecek kapasite de olan, ekoturizm kaynaklarını belirlemek ve bu kaynakların gerçekten rekreasyon potansiyellerinin olup

olmadığını saptamak, belirlenen taleplere ne ölçüde cevap vereceğini ortaya koymaktır. Belirlenecek bu hususlar Giresun kent içi ve dışı ekoturizm kaynaklarını planlanma ve yönetmede kullanılabileceğinden, bu alanlardaki bilgi eksikliğini büyük ölçüde giderilmesi beklenmektedir.

Bu genel amaç çerçevesinde şu sorulara yanıt aranacaktır:

1. Belirlenen ekoturizm alanlarının Gülez yöntemine göre rekreasyon potansiyelleri nelerdir?

2. Belirlenen alanların Giresun halkının rekreasyonel taleplerini karşılama (performans) durumu ile Gülez yöntemiyle belirlenen rekreasyon potansiyel oranları uyumlu mudur?

3. Otuz yıl önce Sümer Gülez tarafından geliştirilen metot günümüz rekreasyon alanlarına ve taleplerine ne denli cevap veriyor?

4. Sümer Gülez tarafından geliştirilen metot günümüzden otuz yıl önce doğal kaynaklardan rekreatif beklentiler kapsamında ortaya konulmuştur. Doksanlı yıllarda doğal kaynakları korumak demek onlardan olabildiğince az istifade etmek olarak anlaşılırken, bugünün insanı doğa ile iç içe olmak istiyor çünkü doğaya zarar vermeden de ondan faydalanabileceğine inanıyor. Dolayısıyla doğanın fiziksel özelliklerine bakarak yapılacak değerlendirmeler bugünün insanının ihtiyaçlarına cevap verme açısından yetersiz kalıyor. Giresun halkının herhangi bir rekreasyon alanından beklediği performans Gülez yöntemine dahil edildiğinde Gülez yönteminin noksan kalan kısımları tamamlanmış oluyor mu?

Sevil (2012, s.13,14) Rekreasyonun, bireylerin kişiliklerini, sosyal ilişkilerini ve yeteneklerini geliştirebilecekleri alan oluşturmalarının yanı sıra rekreatif faaliyetlere katılan ve katılmayan/katılamayan insanlar arasında sağlık, çevre ve kanunlara karşı tavır ve tutumlarda farklılık görülmekte olup, stres gibi günlük yaşamı etkileyen faktörleri azalttığını rekreasyonun fiziksel, toplumsal ve psikolojik faydalarının oluşunu, Caner (2018, s.3) ise rekreasyon alanının potansiyelinin bilinmesinin, o alanın verimliliğini ve etkin kullanımını sağlamanın yanında koruyarak gelecek kuşaklara sürdürülebilir bir şekilde bırakmak hususunda ehemmiyet gösterdiğini belirtmişlerdir.

Rekreasyon potansiyelinin belirlenmesi birçok araştırmanın konusu olmuştur; Clawson (1959) rekreasyon alanlarında ziyaretçilere anket uygulayıp, ziyaretçilerin

ekonomik, toplumsal ve olası rekreasyon taleplerine göre yapılmış bir yöntemi ilk kez ortaya koymuştur; Kiemstedt (1967) farklı alan kullanımları ile orman, su kıyıları ve iklim gibi faktörlerini de değerlendirdiği, doğal peyzaj elamanlarının rekreasyon faaliyetlerine uygunluk derecelerini ortaya koyan bir yöntem geliştirmiş; Buchwald (1973) ise Kiemstedt'in (1967) metoduna, orman ve su kıyıları, kıyı bölgeleri, hareketli yüzeyler ve çeşitli arazi yararlanmaları gösteren peyzaj elemanları için en yüksek değer verme temeline dayalı ilaveler geliştirerek Almanya'nın Bodensee bölgesinde bu yöntemi uygulamıştır ; Altan (1976) ve Gülez, Kiemstedt ile Buchwald'ın yöntemini ülkemiz koşullarına uygun hale getirmişlerdir. Altan, topoğrafik haritada 1 km²'lik Gülez ise 4 km²'lik plan kareler üzerinde peyzaj elamanlarının analizlerini yapmışlar. Altan, analiz sonucunda elde edilen katsayı ve ağırlıklı faktörleri çarparak Çukurova yöresinin, Gülez ise Doğu Karadeniz kıyı şeridinin rekreasyon potansiyellerini hesaplamışlardır (Gülez,1990, s.133).

Bugüne kadar Giresun'da Gülez yöntemi ile veya bir başka yöntem ile rekreasyon potansiyeli hesaplamalarına dayalı bir çalışma yapılmamıştır. Otuz sene önceki rekreasyonel beklentiler çerçevesinde şekillenmiş olsa, Gülez metodu ile bir yöntem, bir ölçekle alanın değerlendiriliyor olması ve bunun da bir ilk olması bu çalışmayı daha önemli kılmaktadır.

Son yıllarda yapılan araştırmalar neticesinde iklim değişikliğinden olumlu etkilenecek bölgelerden olan Karadeniz bölgesinde, yapılacak olan yatırımlara özen gösterilmeli ve sürdürülebilir olunma anlayışı içinde olmalıdır (Aydemir ve Şenerol, 2014). Yukarıda verilen ifadeye de istinaden, çalışma alanının Karadeniz bölgesinde yer alması, bugünden yapılacak doğal kaynak yönetimine dayalı olan rekreatif ve ekoturistik planlamalara ışık tutması açısından büyük önem arz etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. REKREASYON KAVRAMI

Torkildsen, “boş zaman” teriminin; ‘fırsat tanınma’ anlamına gelen “leisure” veya ‘serbest olmak’ anlamına gelen “loisir”; ‘yetki vermek, izin’ manasına gelen “license” ve ‘özgürlük’ manasına gelen “liberty, licere” kelimelerinden türediğini; mecburiyetin olmadığı, serbest seçim ifadelerini içeren bu kelimelerin birbirleriyle ilişkili olduğunu ifade etmiştir (aktaran Türkmen vd., 2013; 2142).

“Serbest zaman” bireyin günlük zorunlu ihtiyaçları olan yemek yeme, uyuma ve çalışma faaliyetlerinin dışında kalan ve dinlenmek, eğlenmek amaçlı etkinliklerin yapılabileceği zaman dilimidir (Sağlık, 2014:8). Serbest zaman, kişinin bu süreci rekreasyonel açıdan değerlendirmesi ile ilişkilidir (Sağlık, 2014:10). İfade edilen serbest zamana sahip bireyler, kendi özgür iradeleri ile toplumun kültürel ve ahlaki değerlerine uygun, kendisine mutluluk verecek etkinliklerde bulunur. Bu etkinlikleri belli bir amaçla, planlı ya da plansız olarak gerçekleştirebilir ancak asıl olan bireyin belli bir amaçla disiplinli ve hevesli bir biçimde katılmasıdır (Sertkaya, 2001:25).

Tüm tarihi dönemlerde insanın kendini geliştirmesi ve boş zamanlarını değerlendirmesi için rekreasyon ihtiyacı hissetmiştir. Rekreasyon faaliyetleri bu dönemlerde farklı şekillerde varlığını sürdürmüş ve çeşitlenerek artmıştır. Rekreasyonun bu çeşitlilikte en belirgin özelliği ise insanın boş vakitlerini kendi özgür iradesince değerlendirmesine imkân vermektedir (Sevil, 2012, s.3). «Rekreasyon her şeyden önce boş zamanı olan insanların gerçekleştirebilecekleri faaliyetlerle ilgilidir» (Orel ve Yavuz: 2003).

Kelime anlamı canlandırmak, dinlendirmek, eğlendirmek olan “recreate” fiilinden türetilip ilgili kaynakçada kullanılan rekreasyon kavramı ; Türk Dil Kurumu (2020) tarafından «İnsanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler» şeklinde tanımlanırken çok sayıda araştırmacıda bu kavramı araştırmalarında açıklık getirmişlerdir.

Rekreasyon, kişilere farklı bir ortam sunan ve zorluklara karşı farklı deneyimler kazandırabilen faaliyetleri içerir (Balcı ve İlhan, 2006).

Karaküçük tarafından «İnsanlar, çeşitli büyüklük ve zamanlarda ortaya çıkan boş zamanlarında; uzaklaşmak, dinlenmek, hava değişimi, gezme-görme, sağlık, beraber olma, heyecan duyma, farklı yaşantılar elde etme gibi birçok amaçla, ev dışında veya içinde, açık veya kapalı alanlarda ya da pasif-aktif şekillerde, kent içinde veya kırsal alanlarda etkinliklere katılmaktır. Rekreasyon, insanların boş zamanlarında yaptıkları bu etkinlikleri ifade eden bir kavramdır ve insanın çalışma saatleri dışındaki boş zamanlarda katıldığı faaliyetlerle ilgilidir» (Karaküçük, 2008:58).

«Gülez tarafından «dinlenmek ve yeniden canlılık kazanmak amacıyla genellikle boş zamanlar içinde yapılan etkinlikler rekreasyon olarak adlandırılmaktadır» (Gülez, 1979, s.132).

Genç (2017:3) ise «Rekreasyon, bir bireyin fiziksel ve düşünsel olarak dinlenmek ve enerji toplayıp yenilenmek için, boş zamanında (leisure time), öz iradesiyle, kültürel birikimine göre ve var olan imkânları çerçevesinde ve ticari hiçbir beklentisi olmadan, kapalı (indoor recreation) veya açık alanda (outdoor recreation) gerçekleştirdiği aktivitelerin tamamını içerir» olarak tanımlamıştır.

Rekreasyon faaliyetleri etkinliklere katılma şekline göre aktif veya pasif, yapılan alana göre kentsel-kırsal, yapılan mekana göre açık alan veya kapalı alan, katılımcı sayısına göre bireysel veya grup, fonksiyonel yönden ticari, sosyal, artistik veya entelektüel, katılım zamanına göre ise günlük, değişken veya tatil rekreasyonu şeklinde sınıflandırılabilir ancak burada bir faaliyetin birden çok sınıflamada yer alabileceği unutulmamalıdır (Sevil, 2012, s.16).

Rekreasyona katılımı engelleyen faktörler ise başlıca mevsimsel olarak adlandırılan sezonluk engeller, fiziki çevreyi içeren finansal kaynaklar ve alana ulaşılabilirlik, kadın ve erkeğin sahip olduğu görevler nedeniyle, cinsiyet ve inanç gibi faktörlerin toplandığı sosyal sınırlamalar, fiziksel ve ruhsal dinlenmeyi sağlayacak kaynaklar ve popülerleşen ziyaret alanlarını moda faktörü şeklinde gruplanabilir. (Sevil, 2012, s.18)

2.2. REKREASYON POTANSİYELİ

Potansiyel Türk Dil Kurumu (2020) sözlüğüne göre; «Gizli kalmış, henüz varlığı ortaya çıkmamış olan, gelecekte oluşması, gelişmesi mümkün olan, güç, ve yetenek». Kubbealtı Lugatı (2020) sözlüğüne göre ise « Var olan, fakat henüz gizli olup ortaya çıkmamış durumda bulunan, kuvvet hâlinde emre hazır (güç vb.)» şeklinde tanımlanmaktadır.

Bir bölgenin doğal özellikleri, rekreasyon potansiyelleri ve taşıma kapasiteleri dikkate alınmadan yapılan veya yapılacak olan organizasyonlar, genellikle sürdürülebilir bir şekilde planlı olmadıklarından büyük ziyanlara sebebiyet vermektedir (Gül ve Yılmaz, 2019).

Rekreasyon alanlarını ziyaret eden yerli halk ve yabancı turistlerin ziyaret edilen rekreasyon alanlarından beklentilerinin belirlenmesi ve faydalanılan kaynağın rekreasyon potansiyelinin bilinmesi o kaynağın sürdürülebilir kullanımı için bir zarurettir (Güleç,1990: 132).

Sowman'a göre, rekreasyon potansiyeline yönelik yapılan araştırmalar çevrenin dinamik yapıda olması, insan popülasyonunun çevreyi değiştirmesi ve insanın fikirlerinin de sürekli değişken olması nedeni ile nihai sonuç verememektedir. Ancak genel değerlendirme oluşturulabilir (aktaran Serbest Şimşek, 2007).

2.3. EKOTURİZM KAVRAMI

Demir ve Çevirgen'e (2006) göre, «Ekoturizm kavramı kökeni yunanca oikos(ev) ve logos (kelime)'e dayanan organizmalar ve onların çevresi ile ilişkilerini inceleyen ve bilimsel anlamda ekoloji olarak adlandırılan kelimedenden ortaya çıkmıştır»

Hetzer, ekoturizm teriminin, hükümetlerin ve toplumların ekonomik gelişmeye olumsuz yaklaşımları, bilhassa ekolojik perspektiften hoşnutsuzluğun zirvesi olarak geliştiğini dile getirmiştir (aktaran Fennel, 1999, s.31). Turizm, ekonomik getirileriyle önemli bir sektör olmasının yanı sıra doğal, tarihi ve kültürel çevrede planlamasını koruma odaklı yapmadığı sürece olumsuz sonuçlara neden olmaktadır. Turizmin

kitlesel olarak verdiği bu zararlara karşı tepki olarak 1990'lı yıllarda ekoturizm kavramı gelişme göstermiştir (Kuter ve Ünal, 2009).

«Ekoturizmin öz kökeni 1965'li yılların başlarında N.D. Hetzer'e, 1978'de Kenton Miller'a ve 1983'te Héctor Ceballos-Lascuráin'e kadar uzanmaktadır» (Environmental Grantmakers Association [EGA], 2008).

Ekoturizm terimini ilk kez tanımlayanlar hususunda fikir birliği olmasa da, bilim insanlarının çoğu, günümüzdeki ekoturizm anlayışına en çok yaklaşan tanımı Héctor Ceballos-Lascuráin yaptığını kabul etmektedir (Ceballos-Lascuráin, 2002; Fennel, 1999; Ecoclub, 2020). Ekoturizmin resmi tanımı da Ceballos-Lascuráin yaptığını tanıma ilavelerle IUCN (Dünya Koruma Birliđi) tarafından «Hem geçmişte hem de şimdi eşlik eden kültürel özellikleri de birlikte koruyarak, gerek doğaya gerekse yerel kültüre olabilecek olumsuz etkilerin en düşük seviyede kalmasına azami özen gösterip tadını çıkarmak ve değerini hissetmek için nispeten çok fazla bozulmamış doğal alanlara, yapılan seyahat ve ziyaretlerdir » şeklinde tanımlanmıştır (Ceballos-Lascuráin, 2002; Ecoclub, 2020).

Western (1993:8) tarafından yapılan tanıma baktığımızda ekoturizm, «Hem doğaya güçlü bir bağlılık hem de sosyal sorumluluk duygusu içeren, çevreyi koruyan ve yerel halkın refahını artıran doğal alanlara seyahat etmekten sorumludur».

Fennel (1999: 43) ise, ekoturizm için «Öncelikle doğayı deneyimlemeye ve öğrenmeye odaklanan ve etik olarak düşük etkili, tüketici olmayan ve yerel olarak yönlendirilen (kontrol, faydalar ve ölçek) sürdürülebilir doğal kaynak temelli turizmin bir şeklidir, genellikle doğal alanlarda oluşur ve bu alanların korunmasına veya korunmasına katkıda bulunmalıdır» demektedir.

Ekoturizmin tanımında yer alması gereken temel hususların, doğa, yerel toplum, ekonomi, kültür ve koruma olduğuna dair genel bir kabul görüşü vardır (Ceballos-Lascuráin, 2002, s.169).

Ekoturizm, doğaya yapılan gezilere dayanan, sürdürülebilir olmasını sağlayacak ilkeleri benimseyen turizm sektörüdür. Ekoturizm, hangi tanımla ifade edilirse edilsin hem doğal alanlara hem de yerel camiaya olan etkileri olumlu olmalıdır (Center For Responsible Travel, 2020). Ekoturizm, çevrenin koşullarını değiştirmeden, doğal alanların kırsal yaşamı, yayla, köy evleri ve yerel yemek gibi kültürel özelliklerinden de faydalanmayı amaçlayan ve doğal alanlarda kamp kurmak

gibi etkinlikleri de karakterize eden, var olan kaynaklar ile günlük yaşamın alışkanlıklarını aktiviteye taşımayı esas alır (Polat ve Önder, 2006).

United Nations Publication [UNEP] (2002) göre ekoturizmin ilkeleri aşağıda ki gibidir:

1. Doğa ve kültür üzerindeki olumsuz etkileri azaltmak,
2. Ekoturistleri koruma-kullanma dengesi hususunda eğitmek,
3. Yerel yetkililer ve insanlarla işbirliği yaparak sorumlu bir iş çerçevesi oluşturmak,
4. Bölgesel turizm imar ihtiyacı ve eko-destinasyon olması planlanan bölgeler için tasalanmış ziyaretçi yönetim planlarına dikkat çekmek,
5. Ekoturizmin etkilerini değerlendirmek için çevresel ve sosyal temel alınan çalışmalara ilaveten uzun süreli izleme programların kullanımına da önem vermek,
6. Ev sahibi ülkeye, topluluğa ve yerel iş yerlerine, özellikle doğal ve korunan alanlarda yaşayan insanlara ve çevre halka ekonomik yararı en üst noktaya çıkarmaya çalışmak,
7. Yerel sakinler ve araştırmacıların işbirliği ile turizmin gelişmesi için oluşturulan değişimin sosyal ve çevresel sınırı aşmaması,
8. Yenilenemeyen enerji kaynaklarının (fosil yakıtlar) kullanımını mümkün mertebe en aza indiren, yerel bitkileri ve vahşi yaşamı koruyan, çevre ile uyumlu olarak gelişme gösteren altyapı oluşturmak.

«Ekoturizm ilkeleri dikkate alınmadan yapılan turizmi ekoturizm ve bu turizm etkinliklerine katılan turistleri de ekoturist olarak adlandırmak imkânsızdır» (Polat ve Önder, 2006).

Hetzer, daha sorumlu bir turizm biçimi için izlenmesi gereken dört temel şartı belirlemiştir (Fennel, 1999, s.31):

- Çevreye en az etki;
- Ev sahibi topluma en az etki ve azami saygı;
- Ev sahibi ülkenin yerel halkına en yüksek oranda ekonomik fayda;
- Turistlere azami düzeyde “rekreasyon” memnuniyeti sağlama

UNEP (2002) tarafından oluşturulan ekoturizmin bileşenleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Biyolojik çeşitliliğin korunması;
- Yenilenemeyen enerji kaynaklarını mümkün mertebe az kullanımı;
- Yerel halkın özellikle kırsal bölgede yaşayan insanların istihdamı;
- Bilhassa küçük işletmelere öncelik verilmesi;
- Turistlere ve turizm sektörüne sorumlu eylemleri sunma;
- Turistlere yorumlama ve öğrenme deneyimi sağlayabilme.

Ekoturizmi, diğer turizm faaliyetlerinden ayıran en önemli meziyetlerden biri, ekoturizme katılan ekoturistlere, doğal çevre, yerel kültür ve külterel miras ile ilgili bilgiler verilerek bu alanlarda nasıl davranılması gerektiğini açıklayarak çevre eğitimleri ve bilgi sağlama konusunda gayret gösterilmesidir (T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü, 2020).

Sürdürülebilir turizmin bir çeşidi olarak da nitelendirilen ekoturizmin asıl kaynağı doğadır ve ekoturistik aktiviteler doğallığını kaybetmemiş ve kirlenmemiş yerlerde gözlenir, incelenir ve ayrıca yerel tarihi ve kültürel değerlerin bulunduğu yerlere de olan seyahatleri kapsar (Genç, 2017: 2). Ekoturizm faaliyetleri, halen korunmakta olan doğanın bozulmamış ya da çok az bozulmuş ilginç alanlarına manzara, topoğrafya, bitki ve yaban hayatı gibi özelliklerini görmek ve deneyimlemek amacıyla düzenlenir. (Polat ve Önder, 2006). Türkiye de, Akdeniz ülkelerine nazaran ekoturizm potansiyeli daha yüksektir çünkü gelişmekte olan bir ülkedir ve doğal, kırsal kültürel varlığını korumasıyla birçok yöresinde ekoturizm yapılabilir (Yücel, 2002).

Aydemir ve Burhan (2014) tarafından delfi yöntemi kullanılarak yapılan araştırmada, katılımcılara yöneltilen “iklim değişikliğinin turizm üzerinde olumlu etkileri nelerdir? ” sorusuna en çok "eko-turizmin önemi gün geçtikçe artırmaktadır" cevabı verilmiş, “İklim değişikliğinin ülkemiz turizmine etkileri neler olacaktır? ” sorusuna ise “Karadeniz bölgesinin turizm sezonu uzayacaktır, kıyı turizmi açısından elverişli koşullara sahip olacaktır” ve “İleriki yıllarda turizm pazarında rakiplerimiz değişecek, Karadeniz ülkeleriyle (Bulgaristan, Romanya, Baltık ülkeleri) rekabet halinde olacağız” ifadelerine de katılım yüksektir.

İklim değişikliğinin olumlu olabilecek etkileri arasında: alternatif turizm çeşitlerinin oluşması, ekoturizmin öneminin artması, sınırlı kaynakların doğru ve

verimli kullanımı, çevre bilincin turistlere aşılması gibi olumlu etkileri mevcuttur (Aydemir ve Şenerol, 2014).

Genç (2017) göre ekoturizm faaliyetlerini şu şekilde sıralanabilir :

- Akarsu Turizmi
- Atlı Doğa Yürüyüşü
- Av Turizmi
- Bisiklet Turizmi
- Botanik Turizmi
- Dağcılık
- Doğa Eğitimi
- Doğada jeotermal turizmi
- Doğa Yürüyüşü (Trekking)
- Doğada Görüntü Avcılığı
- Fauna Turizmi (Yaban Hayatı Gözlemciliği)
- Festival Turizmi
- Gem Safari (Süs Taşları Toplama Gezisi)
- Golf Turizmi
- Hava Sporları Turizmi
- İzcilik
- Jeoturizm
- Kamp-Karavan Turizmi
- Kaya Tırmanışı
- Kelebek Gözlemciliği
- Kış Turizmi
- Kuş Gözlemciliği
- Macera Parkında Eğlenme
- Mağara Turizmi
- Şnorkelle Denizaltı Gözlemciliği
- Sportif Olta Balıkçılığı
- Stabilize Yolda Tekerlekli Sandalye ile Doğa Gezintisi
- Sualtı Dalış Turizmi
- Tarım ve Çiftlik Turizmi

- Yayla Turizmi
- Yön Bulma (Orienteering)
- Bungee jumping

Yukarıda yer alan ekoturizm faaliyetlerin her birinin, devamlı oturulan mekanı değiştirmeden veya değiştirerek günü birlik şeklinde yapıldığında, açık alan rekreasyonu aktivitesine (outdoor recreation) dönüşür şeklinde yorumlayarak açık alanda gerçekleştirilen pek çok rekreasyon faaliyetini ekoturizm yaklaşımıyla gerçekleştirmenin mümkün olabileceğini belirtmiştir (Genç, 2017:2).

Ekoturizm etkinlikleri, belirli rekreasyon etkinliklerini yasaklayan ya da yapılması müsaade edilen düzenlemeyle imtizaçlıdır (T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü, 2020).

Hem macera turizmi hem de ekoturizm doğa turizminin alt bileşenleridir fakat ekoturizm, barındırdığı kırsal ve kültürel turizm içeriği ile macera turizmine göre daha güçlü bağlara sahiptir. Ekoturizmde motivasyonun ana etmeni, doğal özelliklerin ve kültürel varlıkların gözlenmesi iken macera turizminde, doğal alanlarda yapılan fiziksel egzersizler ve bedeni zorlayıcı aktivitelerdir (UNEP, 2002).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanacak bu çalışmanın temel amacı, Giresun kent içi ve yakın çevresinde yer alan piknik, doğa yürüyüşü, olta balıkçılığı, yamaç paraşütü, fotoğraf safari gibi çeşitli sportif faaliyetlerinde yoğun olarak yapılmakta olduğu ekoturizm kaynaklarını belirleyerek bu kaynakların rekreasyon potansiyellerini saptamak, belirlenen taleplere ne ölçüde cevap verebileceğini ortaya koymaktır. Ekoturizm alanlarının halkın taleplerini karşılama oranları ile Gülez yöntemiyle belirlenen rekreasyon potansiyel oranları karşılaştırılarak Gülez yönteminin, Giresun kent içi ve dışı ekoturizm alanlarının üzerinde performans ve potansiyel değerleri üzerinde ne denli açıklayıcı olduğu tespit edilecektir.

Belirlenecek bu hususların, Giresun kent içi ve dışı ekoturizm kaynaklarını planlanma ve yönetmede kullanılabileceğinden, bu alanlardaki bilgi eksikliğini büyük ölçüde gidermesi beklenmektedir.

3.1. EVREN VE ÖRNEKLEM

Bu çalışmanın yürütüleceği alanları belirlemek için, Giresun kent içi ve yakın çevresi ekoturizm alanları ziyaretçi sıklıkları gözlemlendi. Rekreasyon potansiyeli için literatür taraması yapıldı. Literatür içeriğine özet olarak, Giresun'daki en önemli rekreasyon alanları Giresun Adası, Giresun Kalesi, Zeytinlik Mahallesi ve Gedikkaya olarak sıralanabilir (İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, 2011) ifadesi verilebilir. Araştırma için Giresun Kalesi, Giresun Adası ve Giresun Gedikkaya alanlarının incelendikten sonra Gülez'in (1990) yılında oluşturduğu "Açık hava Rekreasyon Potansiyelinin Saptanması" için geliştirilen değerlendirme yöntemi ile rekreasyon potansiyeli hesaplandı.

Tablo 3.1. Giresun adası, Giresun Kalesi ve Giresun Gedikkaya rekreasyon alanlarının potansiyellerini belirlemede kullanılan Gülez modeli

Kriterler	Kriterlerin Özellikleri	Max. Puan	Açıklamalar	Puan
Alan ve Peyzaj Değeri (P)	Alanın Büyüklüğü	4	10 ha.'dan büyük	4
			5-10 ha.	3
			1-5 ha.	2
			0.5-1 ha.	1
	Bitki Örtüsü ve Gölgeleme	8	Ağaçlık, çalılık, çayırılık	7-8
			Yalnız ağaçlık ve çayırılık	6-7
			Çalılık, çayırılık, seyrek ağaçlık	5-6
			Yalnız çalılık ve çayırılık	3-4
			Çalılık, seyrek ağaçlık	3-4
			Çayırılık, seyrek çalılık	2-3
			Yalnız çayırılık	1-3
	Deniz, Göl, Akarsu	8	Deniz kıyısı	7-8
			Göl kıyısı	6-7
			Akarsu kıyısı	4-5
			Dereler	1-4
	Yüzeysel Durum	5	Düz alan	5
			Hafif dalgalı	4
			Az meyilli, yer yer düzlük	3
			Az engebeli	2
			Orta engebeli	1
	Görsel Kalite	4	Panoramik görünüm, Güzel görüş ve Vistalar Alanın genel görsel estetik değeri	3-4 2-3 1-3
	Diğer Özellikler	6	Doğal anıt, çağlayan, mağara, tarihsel ve kültürel değerler, yaban hayvanları, kuşlar vb.	1-6
İklim Değeri (İ)	Sıcaklık	10	Yaz ayları (Hz, Tm, Ağ) ortalaması °C 16-17-18-19-20-21-22-23-24-25 P. 34-33-32-31-30-29-28-27-26-25	
	Yağış	8	Yaz ayları (Hz, Tm, Ağ) toplamı mm 50-100-150-200-250-300-350-400 P. 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1	
	Güneşlenme	5	Yaz ayları (Hz, Tm, Ağ) bulutluluk ortalaması Bulutluluk: 0-2, 2-4, 4-6, 6-8, 8-9 Puan: 5 4 3 2 1	
	Rüzgarlılık	2	Yaz ayları ortalama rüzgar hızı	
			1 m/sn'den az	2
			1-3 m/sn	1
Ulaşılabilirlik (U)	Bulunduğu Bölgenin Turistik Önemi	4	Akdeniz, Ege, Marmara kıyı bandı	3-4
			Karadeniz kıyı bandı	2-3
			Önemli karayolu güzergahları, turizmde öncelikli yöreler	1-3

Tablo 3.1. (devam)

	Bulunduğu bölgede en az 100.000 nüfuslu kent olması	5	20 km'ye kadar uzaklık	4-5
			50 km'ye kadar uzaklık	3-4
			100 km'ye kadar uzaklık	2-3
			200 km'ye kadar uzaklık	1-2
	Ulaşılan zaman süresi (yakındaki en az 5.000 nüfuslu kentten)	4	Yürüyerek 1 saate kadar ya da taşıtla 0-1/2 saat	4
			Taşıtla 1/2-1 saat	2-3
			Taşıtla 1-2 saat	2
			Taşıtla 2-3 saat	1
	Ulaşım (taksi ve özel oto dışında)	4	Yürüyerek gidebilme ya da her an taşıt bulabilme	3-4
			Belirli saatlerde taşıt bulabilmesi	1-3
	Ulaşımda diğer kolaylıklar	3	Örneğin; teleferik olması, denizden ulaşılabilme imkanı vb.	1-3
Rekreasktif Kolaylıklar (RK)	Piknik tesisleri	4	Sabit piknik masa, ocak vb. (niteliklerine göre)	1-4
	Su durumu	3	İçme ve kullanma olanakları (niteliklerine göre)	1-3
	Geceleme tesisleri	2	Sabit geceleme tesisleri	2
			Çadırlı ya da çadırsız kamp kurabilme olanakları	1-2
	Wc'ler	2	Niteliklerine göre	1-2
	Otopark	2	Niteliklerine göre	1-2
	Kır gazinosu, satış büfesi	2	Niteliklerine göre	1-2
	Bekçi ve görevliler	2	Sürekli bekçi/görevli Hafta sonlarında görevli	2 1
Olumsuz Etkenler	Hava kirliliği	-3	Kirlilik derecesine göre	(-1) - (-3)
	Güvenceli olmaması	-2	Güvence durumuna göre	(-1) - (-2)
	Su kirliliği	-1	Deniz, göl ve akarsular için	-1
	Bakımsızlık	-1	Alanda yeterli bakımın yapılmaması	-1
	Gürültü	-1	Trafik, kalabalık vb. gürültüler	-1
	Diğer olumsuz etkenler	-2	Örneğin taş ve çakıl ocakları, inşaat ve fabrika kalıntıları vb.	-2
%RP= (P+İ+U+RK) - OSE	Rekreasyon Potansiyeli (%) / Toplam Puan			(100) - OSE

Kaynak: Gülez., 1990: 135

Tablo 3.2. Rekreasyon potansiyeli değerlendirme düzeyleri

Rekreasyon Potansiyeli	Ağırlıklı Puan Oranı (%)
Çok düşük	%30'dan aşağı)
Düşük	%30-%45
Orta	%46-%60
Yüksek	%61-%75
Çok yüksek	%75'den yukarı

Kaynak: Gülez., 1990 : 139

Takiben Giresun sakinlerinin rekreasyon taleplerinin tespiti için yapılmış Gümüş & Alay Özgül'ün yaptıkları çalışmadan «bisiklet yolunun bulunması, farklı spor dallarını yapmaya imkân sağlaması, yürüyüş yollarının olması, yeterli sayıda güvenlik personelinin bulunması, yeterli sayıda temizlik personelinin bulunması, alanda danışabilecek personelin bulunması, spor yaptıracak eğitmenlerin olması, eve yakın olması, çocuklar için eğlenceli etkinlikler yapılması, alanda söyleşi, kongre, sempozyum vb etkinliklerin yapılması, şehir merkezine yakın olması, toplu taşıma araçları ile ulaşılabilir olması, yeşil alanların sürekli bakımlı ve temiz olması, yeşil alanların çok ve çeşitli olması, kiralanabilecek ekipmanların olması, bilgilendirici levhaların olması, beslenme ihtiyaçlarını karşılayabilecek mekanların olması, çocuk oyun alanlarının çeşitliliği, rekreasyon alanlarının sosyalleşmek için yeterince kalabalık olması» ve Yalçinyavuz & Yılmaz (2016)'ın yaptığı çalışmadan «hayvanat bahçesi, futbol, basketbol, voleybol, tenis vb. spor sahaları, kapsamlı bir çocuk oyun alanı, gösteri, sergi vd. kültürel aktivite alanı, özel hobi ve satış stantları, kafe, büfe , çayevi, restoran» önermeleri çalışmamıza alınmıştır. Her üç alanın (Giresun adası, kalesi ve gedikkaya) performans ve kapasitesini saptamak, araştırmanın nihai amacını oluşturduğundan bu iki özelliği ölçmeye ait sorular hazırladığımız ankete alınmış, potansiyel tespitinden kullanılan özellikler ankete dahil edilmemiştir.

Örneklem sayısını belirlemek için, Türkiye İstatistik Kurumu (TUIK)'na göre 2019 yılı Giresun nüfusu (448.400) esas alınıp aşağıdaki formülü kullanılmıştır.

Yamane (2001) tarafından hazırlanan örneklem sayısı belirleme formülü şu şekildedir;

$$n = (Nz^2pq) / (Nd^2 + z^2pq)$$

Formülde yer alan simgelerin açıklamaları şu şekildedir;

n= Örneklem sayısı N= Araştırma evreni z= Güvenilirlik düzeyi

$p = \text{Topluluk oranı (0,5)}$ $q = 1-p (0,5)$ $d = \text{Duyarlılık (0,05)}$

$$n = [448400 \times (1,96)^2 \times (0,5) \times (0,5)] / [448400 \times (0,05)^2 + (1,96)^2 \times (0,5) \times (0,5)]$$

$n=383$

Formüle göre örneklem sayısı 0,05 lik hata payı ile 383 kişi olarak belirlenmiştir.

3.2. Araştırmanın Sınırlılıkları

Anket çalışması pandemi önlemleri başlamadan tamamlandığından rekreasyon performansı ve kapasitesi belirleme yönteminin geliştirilmesinde pandemi bir kısıt oluşturmamıştır. Ancak hazırladığımız performans ve kapasite yöntemini test etmemiz alınan olağan üstü önlemler sebebiyle mümkün olmamıştır.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Bu çalışmada kullanılan temel ölçek Gülez yöntemidir (1990). Yöntem için gerekli olan veriler alan çalışmalarıyla elde edilmiştir. Gülez yöntemini kullanabilmemiz için ayrıca kaynakça çalışmaları (iklim, topoğrafik özellikler, kültürel değerler, beşeri özellikler) yapılmıştır.

Anket verilerini toplamak için Giresun kent içi ve çevresinde, halka açık mevcut ekoturizm alanlarında, rekreasyon aktivitelerine katılan kişiler arasından rastgele seçilen (17 yaş ve üstü) 390 katılımcı ile çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular yüz yüze gerçekleştirilerek yapıldı (Ek-1)'de. Katılımcılara anketi uygulayabilmek için yaz ayları uygun görülmemiş olup (yerel halkın yaylarda ve fındıklıkta bulunması nedeniyle), okulların açılma ve Giresunlunun kente dönme zamanı olan sonbahar aylarında, kent merkezinde, özellikle çalışılan üç sahada rekreasyon aktivitesine katılmış kişiler ile uygulandı. Yaklaşık 6 ay süren anketin veri toplama sürecinde herhangi bir yardım alınmamıştır.

Elde edilen veriler IBM SPSS Statistic23 programında istatistiksel olarak güvenilirlik analizleri yapıldı (Tablo 3.3). Buna göre, frekans tabloları oluşturuldu.

3.4. Verilerin Analizi

3.4.1. Ölçeğe Ait Güvenilirlik Analiz Sonuçları

Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için Cronbach Alfa Katsayı değerlerine bakılmıştır. Cronbach Alfa Katsayısının 0 ile 1 arasında değer almasına göre aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır (Kalaycı, Ş., 2010).

$0.00 \leq \alpha < 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0.40 \leq \alpha < 0.60$ ise ölçek düşük güvenilirliktir.

$0.60 \leq \alpha < 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilirdir.

$0.80 \leq \alpha < 1.00$ ise ölçek yüksek oranda güvenilirdir.

Tablo 3.3. Anket verilerinin güvenilirlik analizi ve alt önermelerin güvenilirliğe olan katkıları

Ölçek ve alt önermeler	Cronbach's Alpha (α)	n	Ortalama	Varyans	St.Sapma	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Spor	0,807	390	25,0949	16,862	4,10639	
Spor1						,780
Spor2						,795
Spor3						,797
Spor4						,772
Spor5						,751
Spor6						,760
Hizmet	0,772	390	46,5270	33,606	5,79703	
Hizmet1						,756
Hizmet2						,756
Hizmet3						,748
Hizmet4						,747
Hizmet5						,757
Hizmet6						,766
Hizmet7						,747
Hizmet8						,761
Hizmet9						,756
Hizmet10						,754
Hizmet11						,755
Personel	0,732	390	22,4744	6,836	2,61459	
Personel1						,687
Personel2						,671
Personel3						,667
Personel4						,722
Personel5						,686
Ulaşım	,632	390	21,3513	8,665	2,94372	
Ulaşım1						,585
Ulaşım2						,563
Ulaşım3						,606

Tablo 3.3. (devamı)

Ulaşım4						,604
Ulaşım5						,538
Fizik	0,819	390	35,9744	16,112	4,01403	
Fiziki1						,782
Fiziki2						,796
Fiziki3						,786
Fiziki4						,822
Fiziki5						,817
Fiziki6						,799
Fiziki7						,789
Fiziki8						,794
Sosyo-Ekonomik	0,661	390	22,1026	6,786	2,60507	
Sos-Eko1						,638
Sos-Eko2						,619
Sos-Eko3						,583
Sos-Eko4						,603
Sos-Eko5						,598

Anket çalışmamızda katılımcılara yöneltilen ölçekler ve her bir ölçeğin alt önermelerinin güvenilirliğini belirlemek için yapılan analizlerde saptanan Cronbach's Alpha (α) değerleri Tablo 3.3’de verilmiştir. Tablo 3.3’de ki bütün Cronbach's Alpha (α) değerlerleri pozitiftir. Dolayısıyla alt önermelerin tamamı ankette kalmıştır. Buna göre spor, hizmet, personel, ulaşım ,fiziki çevre, sosyo-ekonomik ölçekleri ve alt önermelerinin tamamı güvenilir çıkmıştır. Güvenilirlik düzeyleri Kalaycı’nın (2010) önerilerine göre irdelendiğinde, ‘Spor İmkanları’ ölçeği yüksek oranda güvenilir (0,807), ‘Hizmet’ ölçeği oldukça güvenilir (0,772), ‘Personel’ ölçeği oldukça güvenilir (0,732), ‘Ulaşım’ ölçeği oldukça güvenilir (0,632), ‘Fiziki Çevre’ ölçeği yüksek oranda güvenilir (0,819), ‘Sosyo-Ekonomik’ ölçeği oldukça güvenilir (0,661) çıkmıştır.

Bu yüksek lisans tezinde, önce Giresun Kalesi, Giresun Adası, Giresun Gedikkaya rekreasyon alanının Gülez yöntemine göre potansiyelleri belirlenmiştir. 390 katılımcıyla yaptığımız anket verilerini kullanıp, basit istatistiksel hesaplamalar yapılarak, rekreasyon alanları performans ve kapasite değerlendirme formu hazırlamıştır (Tablo 3.4). Hazırladığımız ankette (Ek-1)’de yer alan 6 ölçek için detay bilgi almak maksadıyla 5-11 arasında değişen alt önermeler koyulmuştur. Hatta zaman, mekan ve ekstrem isteklere göre değişen ilaveler olabileceği vasayımıyla “Diğer” alt başlığı ile her ölçekte üçer satır daha eklenmiş ve boş bırakılmıştır. İlave edilecek bu alt önermelere (“Diğer”) verilebilecek değerlerin en küçüğü “0” en

büyükü “3”tür. Ancak her ölçeğe ilave edilen alt önerilerin sahip olduğu toplam değer, anket formunda ilgili ölçeğe ait kararlaştırılmış ölçek değerini aşmamalıdır. Misal, Kale için tarafımızdan doldurulan forma (Tablo 3.4)’de bakıldığında da görüldüğü gibi, “spor imkanları” ölçeğinin alabileceği toplam değer 15’dir. Formda mevcut 6 alt önermenin aldığı puan ise 4’dür; bu değer 15’ten küçüktür, sorun yoktur.

İncelediğimiz zamanda yokken, sonraki yıllarda yapılan bir araştırmada Kale’de “tırmanış duvarı”, “gözlem evi” ve “mini tenis sahası”nın da olduğu ve her birinin 3’er puan aldığını varsayarak, spor alanları” ölçeğinden Kale’nin aldığı değer bu defa 13 (4+9) olmaktadır. “Spor alanı ölçeği en fazla 15 puan alabilecekken aldığı 13 puan, 15’den küçüktür ve sorun yoktur, yöntem rahatlık kullanılabilir. Yapılan ikinci araştırma sırasında Kale daha bakımlı hale getirilmiş ve bizim formda belirttiğimiz 6 alt önermeden birinci 3, üçüncü 3 ve altıncı 2 almış olsun. Bu durumda spor alanlarının aldığı toplam değer 18 (3+1+3+0+0+2+3+3+3)’dir, fakat 15 kabul edilip yazılır.

Tablo 3.4. Rekreasyon alanları performans ve kapasite değerlendirme formu

ÖLÇÜT	Mevcut Rekreasyon Olanakları	Var/yok		Bakımlı/Bakımsız		Verilebilecek Puanlar (Var-Yok ve Bakım durumuna)	Aldığı Puan	Alabileceği puan (Kapasite)	Alabileceği Azami Toplam Puan
		Var	Yok	Bakımlı	Bakımsız				
SPOR ALANLARI	Bisiklet yolu					0-3			15
	Paten, kay kay yolu					0-2			
	Yürüyüş-Koşu yolu					0-3			
	Mini futbol sahası					0-2			
	Basketbol sahası.					0-2			
	Voleybol sahası					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	TOPLAM								
AKTİF/PASİF ALANLAR	Seyir terası					0-3			15
	Piknik alanı					0-3			
	Dükkân-Büfe					0-3			
	Lokanta					0-2			
	Çay ve kahve evi					0-3			
	Mini hayvanat bahçesi					0-1			
	Dev satranç takımı					0-1			
	Geleneksel çocuk oyun alanı (çelik – çomak, aşık atma , birdir bir, sek sek gibi)					0-3			
	Modern çocuk oyun alanı					0-2			
	Okuma köşesi					0-3			

Tablo 3.4. (devam)

	Amatör müzik, tiyatro sunumları ve serbest konuşma alanları					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
						TOPLAM			27
HİJYEN-PERSONEL	Temizlikçi mesleğini seven-bilenlerden					0-3			
	Yeterli sayıda, yetkin güvenlik personeli					0-3			
	Alanı tanıttıcı personel					0-2			
	Sportif aktiviteler için antrenör, eğitmen					0-2			
	Acil müdahale (ilkyardım, itfaiye gibi) elemanı/ekipmanı					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
						TOPLAM			13
ULAŞIM	Toplu taşıma imkân					0-3			
	Şehir merkezinden ulaşım kolay					0-3			
	Taksi ile ulaşılabilmesi.					0-3			
	Daimi oturduğum yere yakın					0-1			
	Otel, pansiyon vb. konaklama yerlerinden ulaşım					0-2			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
						TOPLAM			12
DOĞALLIK - ÇEŞİTLİLİK- KOLAYLIK	Yeşil alanlar çok ve çeşitli					0-3			
	Yeşil alanlar temiz					0-3			
	Her mevsim kullanılabilecek farklı aktivite alanları					0-3			
	Doğal ve yapay dere, göl, gölet, havuz gibi sulu mekânları					0-2			
	Değişik ülkelerde atalarımızdan kalan tarihi eserlerin (cami, kervansaray, çarşı, köprü gibi) boyutça küçültülmüş örnekleri					0-2			

Tablo 3.4. (devam)

	Aktiviteler için gerekli ekipmanları kiralama/satın alma yerleri					0-2			
	Bilgi ve yönlendirme levhaları					0-3			
	İhtiyaçlara yönelik kapalı mekânlar					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	TOPLAM								21
EKONOMİ - ÇOCUK	Her bütçeye uygun aktiviteler					0-3			
	Gurup halinde yapılan aktiviteler					0-3			
	Milli ve ortak kültürel miras örneklerinin verildiği, yiyecek-içecek, hediyelik eşya gibi ürünlerinin satıldığı mekânlar					0-3			
	Çocuklara (0-11 yaş) yönelik aktiviteler					0-2			
	Üçüncü yaş (65ve üzeri) gurubuna yönelik aktivite ve etkinliklerin düzenlenmesi					0-2			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	TOPLAM								12
	GENEL TOPLAM								100

Tablo 3.5. Performans ve kalite düzey değerleri

<u>PERFORMANS ve KAPASİTE DÜZEYİ</u>	<u>ALDIĞI PUAN</u>
Çok İyi	> 75
İyi	61 - 75
Orta	46 - 60
Düşük	31 - 45
Çok Düşük	≤ 30

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Rekreasyon Potansiyeli ve Belirlenmesi

Rekreasyon potansiyeli, ikinci bölümde de değinildiği gibi, Türk Dil Kurumu (2020) sözlüğüne göre; “Gizli kalmış, henüz varlığı ortaya çıkmamış olan, gelecekte oluşması, gelişmesi mümkün olan, güç ve yetenektir”.

Sümer Gülez tarafından 1990 yılında ülkemiz koşullarına uygun olarak oluşturulan rekreasyon potansiyeli belirleme modeline göre Giresun kentinde en çok kullanılan üç alana ilişkin yaptığımız araştırmalarda elde ettiğimiz bulgular aşağıda verilmiştir.

4.1.1. Giresun Kalesine Ait Bulgular

Giresun Kalesi’nin rekreasyon potansiyelini belirlemek için Gülez’in (1990) yapmış olduğu rekreasyon potansiyeli değerlendirme yöntemi uygulanmıştır.

4.1.1.1. Peyzaj Değerleri (P)

Gülez yöntemine göre “Peyzaj Değerleri” bağlamında: alanın büyüklüğü, bitki örtüsü, su durumu (deniz, göl, akarsu), yüzeysel (topoğrafik) durum, görsel kalite ve diğer özellikler bakımından incelenmiş ve puanlandırılmıştır. Yönteme göre bir alanın azami peyzaj değeri puanı yüz üzerinden otuz beştir.

Alanın Büyüklüğü

Giresun kalesi 4.2867 hektar alana sahiptir. Gülez metoduna göre “1-5 ha. arası 2 puan” olarak belirlenmiştir. Giresun Kalesi alan büyüklüğünden 2 (maks. 4) puan almıştır.

Bitki Örtüsü

Giresun Kalesi'nde ki incelemelerle belirlenen ağaçlık, çalılık ve çayırılığın oluşturduğu vejetasyon değerlendirildiğinde 6 (maks. 8) puan verilmiştir.

Şekil 4.1. Giresun Kale'sinde doğal olarak yetişen salep bitkisi (foto:C.Koca).

Şekil 4.2. Giresun Kalesi yabani fındık (foto:C.Koca).

Şekil 4.3. Giresun Kalesi'nde yer alan akdeniz defnesi (foto: C.Koca).

Deniz, Göl, Akarsular

En yüksek noktasıyla deniz arasındaki uzaklık, yaklaşık 375 m'dir ve deniz yönünde dik bir uçurumla son bulur (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2020).

Değerlendirmeye göre 8 (maks. 8) puan verilmiştir.

Yüzeysel (Topoğrafik) Durum

150 metreye yaklaşan yükseltisiyle Giresun Kalesi'nin güney kısmı daha hafif eğimliken, doğu ve batı yönlerinde yer yer %50 eğim yüzdesini aşarak hilal şeklinde uzanır (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2020). Tekerlekli sandalyeli bir kişinin de ya da bir dağcının da gezebileceği alan vardır. Gülez yöntemine göre Giresun Kalesi'nin yüzeysel durumuna 2 (maks. 5) puan verilmiştir.

Görsel Kalite

Giresun Kalesi bu bölgenin en dikkat çeken ve ziyaretçi alan mesire yerlerinden birisidir (Bekdemir ve Fatsa, 2015:240). Konumu itibari ile birçok görsel şölen sunmaktadır. Hem deniz hem de kentin neredeyse tamamını görmek mümkündür. Gülez metoduna göre panoramik görünüme sahip olduğu için 4 (maks. 4) puan verilmiştir.

Şekil 4.4. Giresun Kalesi'nden ada manzarası-1 (foto: C.Koca).

Şekil 4.5. Giresun Kalesi'nden ada manzarası-2 (foto: C.Koca).

Şekil 4.6. Giresun Kalesi'nden Gedikkaya manzarası (foto: C.Koca).

Şekil 4.7. Giresun Kalesi'nden liman manzarası (foto: C.Koca).

Diğer Özellikler

Giresun Kalesi «Pontus Kralı Mihridates'in oğlu Farnakes (M.Ö. 190-169) tarafından inşa ettirilmiş olup, şehir bu adla bir zaman Farnakyas olarak adlandırılmıştır»(Aydın, 2012, s.40).

Giresun Kalesi'nin zirvesinde bulunan içkalede ortasında doğal bir kayanın içerisi oyularak yapılan büyük bir sarnıç bulunmaktadır, ayrıca içkalede hemen dışında bir adet kuyu vardır. «Birinci derece arkeolojik sit alanı olan kalenin, batı yüzü 14. 02. 1986 tarih 1917 sayılı kararla 3. derece arkeolojik sit alanı ilan edilmiştir» (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2020)

Şekil 4.8. İçkale içerisinde yer alan sarnıç-1 (foto: C.Koca).

Şekil 4.9. İçkale içerisinde yer alan sarnıç-2 (foto: C.Koca).

Topal Osman Ağa, 1883 Giresun doğumlu ve Giresunluların milli kahramanıdır. 1912 yılında Balkan Savaşına katılmış Çorlu civarında Bulgarlara karşı verilen mücadelede sağ diz kapağından yaralanarak gazi olmuş ve “Topal Osman Ağa” olarak anılmaya başlanmıştır. Sakarya Savaşı’nda gönüllü askerlerden oluşan Osman Ağa kumandasında 47. Alay Mangal Tepe taarruzuna katılmıştır. Giresun’a birçok yenilik ve düzenleme getirmiştir. 1923 yılında vefat eden Osman Ağanın cenazesi önce Kale’de Kurban Dede’nin mezarının yanına defnedilir ancak 1925 yılında Mustafa Kemal Atatürk’ün emri üzerine Giresun Kale’sinin kenti görebilecek en güzel konumuna anıt mezarının yapılmasını sağlamıştır (Topal Osman Ağa Anıt Mezarı - Giresun, 2020).

Şekil 4.10. Topal Osman Ağa Anıt Mezarı (foto: C.Koca).

Şekil 4.11. Giresun Kalesi'nde yer alan antik tiyatro alanı (foto: C.Koca).

Kalenin kuzeye bakan cephesinin eteğinde Pontus döneminden kaldığı ve Kale'nin su ihtiyacını karşılamak amacı ile yapıldığı düşünülen bir kuyu bulunmaktadır bu kuyuya "kufa kuyusu" denilmektedir (Tarihi Yerler, 2020).

Şekil 4.12. Kufa Kuyusu ve levhası (foto: C.Koca).

Kufa Kuyusu'ndan yaklaşık 2 metre aşağıda bir çıkıntı yer almaktadır. Bu çıkıntının Kufa Kuyusundan yaklaşık 15 Metre yukarda yer alan gizli geçit mağarasından çıktığı söylenmektedir.

Şekil 4.13. Kufa Kuyusu'ndan iç kısmından (sol) ve kuyunun gizli geçitten ulaştığı düşünülen mağradan (sağ) bir görünüm (foto: C.Koca).

Kalenin deniz tarafına bakan kuzey yamacında sığınak olduğu düşünülen mağaralar ve batı yamacında depo olarak kullanıldığı düşünülen mağaralar yer almaktadır.

Şekil 4.14. Sığınak olarak kullanıldığı düşünülen mağara-1 (foto: C.Koca).

Şekil 4.15. Sığınak olarak kullanıldığı düşünülen mağaranın iç görünümü (foto: C.Koca).

«Giresun Kalesi’nin, hem tarihi hem rekreasyonel açıdan ildeki en dikkat çekici beşeri turistik çekiciliklerden biri olduğu anlaşılmaktadır» (Bekdemir ve Sezer : 2016). Değerlendirmeye göre 5 (maks. 6) puan verilmiştir.

Tablo 4.1. Giresun Kale’sinin Peyzaj Değerlendirme Tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Peyzaj Değeri (P)	Alanın Büyüklüğü	4	2
	Bitki Örtüsü	8	6
	Deniz,Göl,Akarsu	8	8
	Yüzeysel Durum	5	2
	Görsel Kalite	4	4
	Diğer Özellikler	6	5
	Toplam	35	27

4.1.1.2. İklim Değerleri (İ)

Güleç yöntemine göre “İklim Değerleri” bağlamında: rekreasyon etkinliklerinin daha çok yapıldığı yaz ayları (Haziran, Temmuz ve Ağustos) sıcaklık,

yağış, güneşlenme ve rüzgarlılık ortalaması ile hesaplanmaktadır. Yönteme göre bir alanın azami peyzaj değeri puanı yüz üzerinden yirmi beştir. Giresun Kale'sinin iklim değerlerini hesaplamak için Giresun Meteoroloji İl Müdürlüğü'nden alınan on yıllık (2006-2016) hava ölçüm verileri kullanılmıştır.

Sıcaklık

Giresun ili on yıllık hava ölçüm verilerine göre haziran, temmuz ve ağustos ayı ortalama sıcaklığı 23,3 olarak hesaplanmış ve değerlendirmeye göre **8** (maks. 10) puan verilmiştir.

Yağış

Giresun ili on yıllık hava ölçüm verilerine göre haziran, temmuz ve ağustos ayları yağış ortalaması 95,8 mm olarak hesaplamıştır. Gülez metodu değerlendirmesine göre **7** (maks. 8) puan verilmiştir.

Güneşlenme

Giresun ilinin on yıllık hava ölçüm verilerine baktığımızda haziran, temmuz ve ağustos ayları güneşlenme durumu 5,8 olarak hesaplanmış ve değerlendirmeye göre **3** (maks. 5) puan verilmiştir.

Rüzgarlılık

On yıllık hava ölçüm verilerine göre çalışma alanının rüzgarlılık durumu 1,3 olarak hesaplanmış ve Gülez yöntemi değerlendirmesine göre **1** (maks. 2) puan verilmiştir.

Tablo 4.2. Giresun Kale'nin iklim değeri tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
İklim Değeri (İ)	Sıcaklık	10	8
	Yağış	8	7
	Güneşlenme	5	3
	Rüzgarlılık	2	1
Toplam		25	19

4.1.1.3. Ulaşılabilirlik İmkanı (U)

Bir sahanın rekreasyon açısından değerlendirilebilmesi için öncelikli altyapı olan ulaşımın sağlanmış olması gerekmektedir. Bu yüzden Gülez yönteminde de yüz

üzerinden yirmi ağırlıkta hesaplama katılmaktadır. Bu bölümde: bulunduğu bölgenin turistik önemi, bulunduğu bölgede en az 100.000 nüfuslu kent olması, ulaşılan zaman süresi (yakındaki en az 5.000 nüfuslu kentten), ulaşım (taksi ve özel oto dışında), ulaşım da diğer kolaylıklar şeklinde incelenmiştir.

Bulunduğu Bölgenin Turistik Önemi

Türkiye coğrafi konum itibarıyla bölgelere ayrılmaktadır. Bu bölgelerden iklim, yeryüzü şekilleri , doğal çekicilikleri bakımından bulunduğu bölgeye göre puanlama getirilmiştir. Metoda göre Giresun Kale'si Karadeniz kıyı bandında yer aldığı için 3 (maks. 4) puan verilmiştir.

Bulunduğu Bölgede En Az 100.000 Nüfuslu Kent Olması

Giresun Kalesi şehir merkezine yaklaşık 1,2 km uzaklıkta yer almaktadır ve dolayısıyla Giresun kent merkezinin TÜİK 31 Aralık 2019 tarihli adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (adnks) sonuçları verilerine göre 138.858 (TÜİK, 2020) olarak açıklanmıştır. Gülez yöntemine göre değerlendirildiğinde 5 (maks. 5) puan verilmiştir.

Ulaşılan Zaman Süresi (yakındaki en az 5.000 nüfuslu kentten)

Giresun Kale'sinden Giresun il merkezine olan uzaklık 1,2 kilometredir ve şehir içi hız limiti saatte 50 km'dir (Yönetmelik, 2020) ve yaklaşık 1-2 dakika içerisinde Giresun Kale'sine ulaşabilmektedir. Gülez metoduna göre değerlendirildiğinde 4 (maks. 4) puan verilmiştir.

Ulaşım (taksi ve özel oto dışında)

Giresun il merkezinden Giresun Kale'sine ortalama yürüme hızı saatte 5 km/s olarak alınırsa 14-15 dakika içerisinde kaleye ulaşım sağlanmış olur. Giresun Kale'sine taksi her an ve toplu taşıma aracıda 15 dakikada bir bulunabilmektedir. Gülez yöntemi göre değerlendirildiğinde 3 (maks. 4) puan verilmiştir.

Ulaşım da Diğer Kolaylıklar

Mevcut durumda Giresun Kale'sine olan ulaşım sadece karayolu ve karayolu taşıtları ile sağlanmaktadır. 'Ormaniçi Rekreasyon Potansiyeli Metodu'na göre değerlendirildiğinde 0 (maks. 3) puan verilmiştir.

Tablo 4.3. Giresun Kale'sinin ulaşılabilirlik tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Ulaşılabilirlik (U)	Bulunduğu Bölgenin Turistik Önemi	4	3
	Bulunduğu Bölgede En Az 100.000 Nüfuslu Kent Olması	5	5
	Ulaşılan Zaman Süresi (yakınındaki en az 5.000 nüfuslu kentten)	4	4
	Ulaşım Süresi (taksi ve özel oto dışında)	4	3
	Ulaşımda Diğeri Kolaylıklar	3	0
Toplam		20	15

4.1.1.4. Rekreatif Kolaylıklar (RK)

Rekreasyon alanında, rekreatif faaliyetlere imkan veren ve o bölgenin çekici kılınmasını sağlayan önemli parametreler, Gülez metoduna göre piknik tesisleri, su durumu, geceleme tesisleri, wc, otopark, kır gazisonu-satış büfesi, bekçi/görevliler ve diğeri kolaylıklar olarak incelenmiştir.

Piknik Tesisleri

Giresun Kale'sinde ateşli piknik yapmak için ocaklar, sabit piknik masası, oturma bankları, piknik masaları ve semaver çayı satışı da yapılmaktadır. Gülez yöntemine göre değerlendirildiğinde 4 (maks. 4) puan verilmiştir.

Şekil 4.16. Kalede yer alan açık çay büfesi (foto: C.Koca).

Su Durumu

İçme ve kullanma suyu gereksinimleri için çeşmeler bulunmaktadır. Gülez metoduna göre değerlendirildiğinde 3 (maks. 3) puan verilmiştir.

Şekil 4.17. Kalede kullanıma açık çeşme (foto: C.Koca).

Geceleme Tesisleri

Sabit geceleme tesisi bulunmamakta fakat çadırlı ya da çadırsız kamp kurabilme olanağı vardır. Değerlendirilmeye göre 1 (maks. 2) puan verilmiştir.

WC Durumu

Bay ve bayanların kullanabileceği tuvalet bulunmaktadır ancak bakımsız olduğu için Gülez metoduna değerlendirmesine göre 1(maks. 2) puan verilmiştir.

Otopark

Giresun Kale'sinde otopark var fakat ihtiyaçları karşılama doğrultusunda yetersizdir. Değerlendirmeye göre 1(maks. 2) puan verilmiştir.

Şekil 4.18. Kalede yer alan otopark alanı-1 (foto: C.Koca).

Şekil 4.19. Kalede yer alan otopark alanı-2 (foto: C.Koca).

Kır Gazinosu, Satış Büfesi

Satış büfesi bulunmaktadır ancak yeterli değildir. Bu yüzden Gülez yöntemine göre **1** (maks. 2) puan verilmiştir.

Bekçi ve Görevliler

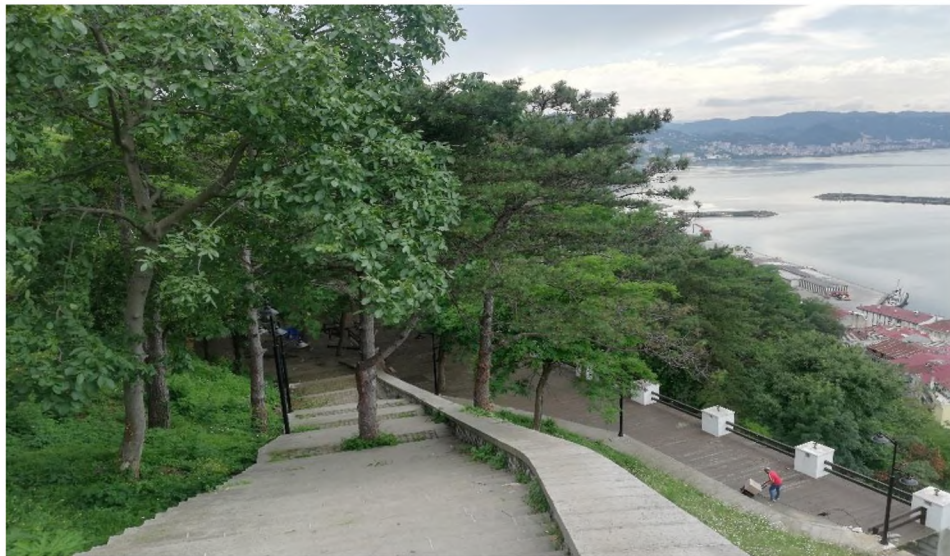
Sürekli bulunan bekçi bulunmamakta ancak belli saatlerde alanı kontrol eden görevliler vardır. Yönteme göre bu konuda puanlama şekli belirtilmediğinden **0** (maks. 2) puan verilmiştir.

Diğer Kolaylıklar

Seyir terası, mescit, manzara tepesi ,bir restoran ,bir kafe ve çocuk oyun parkı yer almaktadır. Değerlendirmeye göre **2** (maks. 3) puan verilmiştir.

Şekil 4.20. Manzara seyir terası (foto: C.Koca).

Şekil 4.21. Giresun Kalesi yürüyüş yolu (foto: C.Koca).

Şekil 4.22. Giresun Kalesi yürüyüş yolu (foto: C.Koca).

Şekil 4.23. Giresun Kalesi modern çocuk oyun parkı (foto: C.Koca).

Tablo 4.4. Giresun Kale'sinin rekreatif kolaylık tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Rekreatif Kolaylık (RK)	Piknik Tesisleri	4	4
	Su Durumu	3	3
	Geceleme	2	1
	Wc	2	1
	Otopark	2	1
	Kır Gazinosu	2	1
	Bekçi veya Görevli	2	0
	Diğer Kolaylıklar	3	2
	Toplam	20	13

4.1.1.5. Olumsuz Etkenler (OSE)

Gülez yöntemine göre olumsuz etkenler hava kirliliği, güvenlik sorunu, su kirliliği, bakımsızlık, gürültü kirliliği ve diğer olumsuz etkenler olarak ele alınmıştır.

Hava Kirliliği

Giresun ili hava kalitesi bakımından yapılan araştırmalara göre iyi durumdadır (*Giresun İli 2018 Yılı Çevre Durum Raporu*, 2020 ; Demirarslan, 2016) Giresun, Doğu Karadeniz Bölgesi kentleri arasında havası partikül madde bakımından en düşük ildir (Demirarslan, 2016). Giresun Çevre Durum Raporuna (2018) göre ilde hava kirliliği özellikle kış aylarında ısınma ve taşıtlar nedeniyle olduğu belirtilmektedir. Giresun Kale'nin hava kirliliği bulunmadığından metoda göre değerlendirildiğinde 0 (min. -3) puan verilmiştir.

Güvenceli Olmaması

Giresun Kale'sinde yapılan yüz yüze görüşmelerde genellikle herhangi bir güvenlik sorununa rastlanılmadığı belirtilmiştir. Bu nedenle değerlendirilmeye 0 (min. -2) puan verilmiştir.

Su Kirliliği

Giresun Kale'sinde su temini için kullanılan çeşmelerin su kirlilik durumu bulunmamaktadır. EEI (Ekolojik kalite İndeksi) göre Giresun Kalesi'nin su kirliliği bulunmadığından Gülez yöntemine göre değerlendirildiğinde 0 (min. -1) puan verilmiştir.

Bakımsızlık

Rekreasyon alanında yapılan gözlemler sonucunda alanda bulunan donatıların bakımsız olduğu yeterli bakımın yapılmadığı saptanmıştır. Bu nedenle Gülez yöntemine göre değerlendirildiğinde **-1** (min. -1) puan verilmiştir.

Gürültü Kirliliği

«İlimizde, sanayi tesislerinin genellikle yerleşim yerlerinin dışında yer alması sebebiyle yoğun bir gürültü kirliliği söz konusu değildir» (*Giresun İli 2018 Yılı Çevre Durum Raporu*, 2020). Giresun Kalesi'nde trafik kontrollüdür ve belirli alanlara araç ile giriş yapılmaktadır. Değerlendirmeye göre **0** (min. -1) puan almıştır.

Diğer Olumsuz Etkenler

Alanda herhangi bir fabrika, maden ocağı ve inşaat kalıntıları bulunmamaktadır. Gülez metoduna göre **0** (min. -2) puan verilmiştir.

Tablo 4.5. Giresun Kalesi'nin olumsuz etkenler tablosu.

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Olumsuz Etkenler	Hava Kirliliği	-3	0
	Güvenceli Olmaması	-2	0
	Su Kirliliği	-1	0
	Bakımsızlık	-1	-1
	Gürültü	-1	0
	Diğer Olumsuz Etkenler	-2	0
	Toplam	-10	-1

Tablo 4.6. Giresun Kalesi'nin rekreasyon potansiyeli genel toplamı

Sembol	Anlamı	Maksimum puan	Değerlendirme sonucu
P	Alan ve Peyzaj değeri	35	27
İ	İklim değeri	25	19
U	Ulaşılabilirlik ve Ziyaretçi Potansiyeli	20	15
RK	Rekreatif Kolaylık	20	13
OE	Olumsuz Etkenler	0	-1
%RP	Rekreasyon Potansiyeli	100	73

4.1.2. Giresun Gedikkaya Rekreasyon Potansiyelinin Değerlendirilmesi

Giresun merkezde yer alan Gedikkaya mevki'sinin rekreasyon potansiyelini belirlemek için Gülez'in (1990) yapmış olduğu "Ormaniçi Rekreasyon Potansiyeli Değerlendirme Formu" uygulanmıştır.

4.1.2.1. Peyzaj Değerleri (P)

Gedikkaya, Gülez metoduna göre alanın büyüklüğü, bitki örtüsü, su durumu (deniz, göl, akarsu) yüzeysel durum, görsel kalite ve diğer özellikler bakımından incelenmiştir.

Şekil 4.24. Giresun-Gedikkaya'nın panoramik görünümü (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).

Alanın Büyüklüğü

Gedikkaya, 8.7 hektar alana sahiptir. Yönteme göre 3 (maks. 4) puan verilmiştir.

Bitki Örtüsü

Gedikkaya'nın bitki örtüsü; Akdeniz defnesi (*Laurus nobilis* L.), yabani fındık (*Cornus australis* L.), meşe (*Quercus* L.)'lidir. ve kısmen kayalık alandan oluşur. Değerlendirmeye göre 7 (maks. 8) puan verilmiştir.

Deniz, Göl, Akarsular

Gedikkaya'nın Karadenize kuş uçuşu uzaklığı 772 metredir. Metoduna göre 7 (maks. 8) puan verilmiştir.

Şekil 4.25. Giresun-Gedikkaya deniz ve Giresun manzarası (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).

Yüzeysel Durum

«Giresun Kalesi'ni doğudan sınırlayan küçük vadilerle Boğacık Vadisi arasında yükselen bu tepe manzara bakımından kente egemen bir konumdadır. Yükseltisi 200 metrenin üzerinde olan Gedikkaya genel yapı bakımından Giresun Kalesi'ne benzemektedir. Kuzey yönüne çok dik, doğu ve batı yönüne %20-50 eğim gösteren yamaçlarla açılan bu tepeden Giresun'u ve çevreyi seyretmek için geziler düzenlenmektedir» (Gezilecek Yerler: Türkiye Kültür Portalı, 2021). Gülez metoduna göre 3 (maks. 5) puan verilmiştir.

Görsel Kalite

Giresun kentinin doğu kesiminde yer alan Gedikkaya kartal gagasını andıran görünümüyle halk arasında «Giresun'un güzellikleri karşısında ağzı açık kalmış» şeklinde nitelendirilir. Genel yapısıyla Giresun Kale'sine benzeyen Gedikkaya il merkezindeki önemli mesire alanlarından biridir (İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, 2011). Gedikkaya, büyük hayranlık uyandıran manzarasıyla ilgi çeken bir görselliğe sahiptir (Bekdemir & Sezer, 2016). Sunduğu panoramik ve güzel görünümü ile Gülez yöntemine göre aldığı puan 3 (maks. 4)'tür.

Diğer Özellikler

Gülez yöntemine göre bu bölüm: doğal anıt, çağlayan, mağara, tarihsel ve kültürel değerler, yaban hayvanları, kuşlar vb. özellikleri bakımından değerlendirilmiştir.

Gedikkaya bölgesi bakir bir alan olduğu için yaban hayatı ürüne alanıdır. Kanatlı, sürüngen, memeli ve diğerk organizmalara sıklıkla rastlamak mümkündür.

Bazı kaynaklarda Aziz Dimitri Tepesi adı ile anılan Gedikkaya 'da yapılan araştırma sonucu gedikli kısımda şapel kalıntısına ulaşılmıştır (İltar, 2021).

Şekil 4.26. Giresun-Gedikkaya tepesi Şapel kalıntısı (İltar, 2021).

Şekil 4.27. Doksan Dördüncü Alay Kumandanı Muhtar Bey tarafından yaptırılan Muhtar Bey Çeşmesi (1915) (foto: C.Koca).

Şekil 4.28. 1915 yılında yapılan yön bulma taşı (foto: C.Koca).

Diğer özellikler bakımından değerlendirme puanı **3** (maks. 6)'tür.

Tablo 4.7. Gedikkaya rekreasyon alanı peyzaj değeri tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Peyzaj Değeri (P)	Alanın Büyüklüğü	4	3
	Bitki Örtüsü	8	7
	Deniz,Göl,Akarsu	8	7
	Yüzeysel Durum	5	3
	Görsel Kalite	4	3
	Diğer Özellikler	6	3
Toplam		35	26

4.1.2.2. İklim Değerleri (İ)

Giresun-Gedikkaya iklim değerlerini hesaplamak için Giresun Meteoroloji İl Müdürlüğü'nden alınan 10 yıllık (2006-2016) hava ölçüm verileri kullanılmıştır. Gülez yönteminde iklim değerlerinin hesaplanması için, rekreasyon etkinliklerinin daha çok yapıldığı yaz ayları (Haziran, Temmuz ve Ağustos) sıcaklık, yağış, güneşlenme ve rüzgarlılık ortalamaları ile hesaplanmıştır.

Sıcaklık

Giresun ili 10 yıllık (2006-2016) hava ölçüm verilerine göre haziran, temmuz ve ağustos ayı ortalama sıcaklığı 23,3 olarak hesaplanmış ve yöntemine göre **8** (maks. 10) puan verilmiştir.

Yağış

Giresun ili 2006-2016 yılları arasındaki hava ölçüm verilerine göre haziran, temmuz ve ağustos ayları yağış ortalaması 95,8 mm olarak hesaplanmıştır. Değerlendirmeye göre **7** (maks. 8) puan verilmiştir.

Güneşlenme

Giresun ili 10 yıllık meteorolojik verilerine baktığımızda haziran, temmuz ve ağustos ayları güneşlenme durumu 5,8 olarak hesaplanmış ve metoduna göre **3** (maks. 5) puan verilmiştir.

Rüzgarlılık

10 yıllık hava ölçüm verilerine göre çalışma alanının rüzgarlılık durumu 1,3 olarak hesaplanmış ve Gülez yöntemine göre **1** (maks. 2) puan verilmiştir.

Tablo 4.8. Giresun Gedikkaya iklim değeri tablosu

İklim Değeri (İ)	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
	Sıcaklık	10	8
	Yağış	8	7
	Güneşlenme	5	3
	Rüzgarlık	2	1
Toplam		25	19

4.1.2.3. Ulaşılabilirlik İmkanları (U)

Bir sahanın rekreasyon açısından değerlendirilebilmesi için öncelikli altyapı olan ulaşımın sağlanmış olması gerekmektedir. Bu yüzden Gülez yönteminde de yüz üzerinden yirmi ağırlıkta hesaplamaya katılmaktadır. Bu bölümde Giresun Gedikkaya alanı; bulunduğu bölgenin turistik önemi, bulunduğu bölgede en az 100.000 nüfuslu kent olması, ulaşılan zaman süresi (yakındaki en az 5.000 nüfuslu kentten), ulaşım (taksi ve özel oto dışında), ulaşım da diğer kolaylıklar şeklinde incelenmiştir.

Bulunduğu Bölgenin Turistik Önemi

Giresun Gedikkaya Gülez metoduna göre, rekreasyon alanının bulunduğu bölge Karadeniz kıyı bandında Karadeniz Sahil Karayolu'na (D 010) yaklaşık 1 km uzaklıkta yer almaktadır. Bu nedenle bu alana 3 (maks. 4) puan verilmiştir.

Bulunduğu Bölgede En Az 100.000 Nüfuslu Kent Olması

Gedikkaya, şehir merkezine yaklaşık 2,6 km uzaklıkta yer almaktadır ve dolayısıyla Giresun kent merkezinin nüfusu TÜİK 31 aralık 2019 tarihli adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (adnks) sonuçları verilerine göre 138.858 (TÜİK, 2020) olarak açıklanmıştır. Gülez metoduna göre 5 (maks. 5) puan verilmiştir.

Ulaşılan Zaman Süresi (yakındaki en az 5.000 nüfuslu kentten)

Gedikkaya mevki'sinden Giresun il merkezine olan uzaklık 2,6 kilometredir ve (Yönetmelik, 2020) yaklaşık 5-10 dakika içerisinde Giresun kent meydanına ulaşılabilir. Bu durumda değerlendirildiğinde 4 (maks.4) puan verilmiştir.

Ulaşım (taksi ve özel oto dışında)

Giresun Gedikkaya belirli bir alana kadar her 15 dakikada bir gelen belediye araçları ile ulaşım sağlanabilmektedir. Gülez metoduna göre bu imkanlar dahilinde 2 (maks. 4) puan verilmiştir.

Ulaşım da Diğer Kolaylıklar

Giresun Gedikkaya bölgesine olan ulaşım sadece karayolu ve karayolu taşıtları ile sağlanmaktadır. Gülez metoduna göre 0 (maks. 3) puan verilmiştir.

Tablo 4.9. Giresun Gedikkaya ulaşılabilirlik tablosu.

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Ulaşılabilirlik (U)	Bulunduğu Bölgenin Turistlik Önemi	4	3
	Bulunduğu Bölgede En Az 100.000 Nüfuslu Kent Olması	5	5
	Ulaşılan Zaman Süresi (yakınındaki en az 5.000 nüfuslu kentten)	4	4
	Ulaşım Süresi (taksi ve özel oto dışında)	4	2
	Ulaşımda Diğerk Kolaylıklar	3	0
	Toplam	20	14

4.1.2.4. Rekreatif Kolaylıklar (RK)

Gülez metoduna göre piknik tesisleri, su durumu, geceleme tesisleri, wc, otopark, kır gazisonu-satış büfesi, bekçi/görevliler ve diğerk kolaylıklar olarak incelenen rekreatif kolaylıklar gözlem tekniğı ile incelenmiştir.

Piknik Tesisleri

Giresun Gedikkaya’da halka açık piknik tesisi bulunmamaktadır. Bu nedenle Gülez metoduna göre değerlendirildiğinde 0 (maks. 4) puan verilmiştir.

Su Durumu

İçme ve kullanma suyu gereksinimleri için çeşmeler bulunmaktadır. Değerlendirme puanı 2 (maks. 3) dir.

Geceleme Tesisleri

Sabit geceleme tesisi bulunmamakta ancak çadırlı ya da çadırsız kamp kurabilme olanağı vardır. Bu nedenle 1(maks. 2) puan verilmiştir.

WC Durumu

Giresun Gedikkaya’da özel olarak halka açık tuvalet hizmeti bulunmamaktadır ancak ihtiyaç halinde cami ve restoran gibi yerler kullanılmaktadır. Dolayısıyla Gülez metoduna göre 1 (maks. 2) puan verilmiştir.

Otopark

Giresun Gedikkaya’da tescilli otopark bulunmamaktadır. Yönteme göre 0 (maks. 2) puan verilmiştir.

Kır Gazinosu, Satış Büfesi

Kişilerin ihtiyaçlarını karşılayacak restoran ve satış büfeleri bulunmaktadır. Gülez yöntemine göre **2** (maks. 2) puan verilmiştir.

Bekçi ve Görevliler

Bu alanda bekçi ve herhangi bir alanda görevli kimse bulunmamaktadır. Metoda göre **0** (maks. 2) puan verilmiştir.

Diğer Kolaylıklar

Yamaç paraşütü, yaban hayatı izleme, fotoğrafçılık ve daha birçok aktivitelere açık bir alan olmasına rağmen bu faaliyetler için kolaylık sağlayacak herhangi bir olanak bulunmamaktadır. Gülez yöntemine göre bu alan **0** (maks. 3) puan almıştır.

Tablo 4.10. Giresun Gedikkaya Mevkii'sinin rekreatif kolaylık tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Rekreatif Kolaylık (RK)	Piknik Tesisleri	4	0
	Su Durumu	3	2
	Geceleme	2	1
	Wc	2	0
	Otopark	2	0
	Kır Gazinosu	2	2
	Bekçi veya Görevli	2	0
	Diğer Kolaylıklar	3	0
	Toplam	20	5

4.1.3. Olumsuz Etkenler (OSE)

Gülez yöntemine göre olumsuz etkenler hava kirliliği, güvenlik sorunu, su kirliliği, bakımsızlık, gürültü kirliliği ve diğer olumsuz etkenler olarak ele alınmıştır. Giresun Gedikkaya, kent merkezinde yer aldığı için daha önce Giresun Kalesi için yapılan hava, gürültü ve su kirliliği değerlendirmeleri aynen geçerli olacaktır.

Hava Kirliliği

Giresun ili hava kalitesi bakımından yapılan araştırmalara göre iyi durumdadır (*Giresun İli 2018 Yılı Çevre Durum Raporu*, 2020 ; Demirarslan, 2016) Giresun, Doğu Karadeniz Bölgesi kentleri arasında havası partikül madde bakımından en düşük ildir

(Demirarslan, 2016).Giresun-Gedikkaya’da hava kirliliği bulunmadığından ‘Ormaniçi Rekreasyon Potansiyeli Metodu’na göre değerlendirildiğinde 0 (min. -3) puan verilmiştir. Giresun Çevre Durum Raporuna (2018) göre ilde hava kirliliği özellikle kış aylarında ısınma ve taşıtlar nedeniyle olduğu belirtilmektedir.

Güvenceli Olmaması

Giresun Gedikkaya’da herhangi bir güvenlik kamerası, bekçi ve görevliler bulunmadığından güvenli bir alan yorumu yapılamamaktadır. Ancak şimdiye kadar olumsuz bir durum yaşanmamıştır. Bu nedenle Gülez yöntemine göre değerlendirildiğinde -1 (min. -2) puan verilmiştir.

Su Kirliliği

Giresun Gedikkaya’da su temini için kullanılan çeşmelerin su kirlilik durumu bulunmamaktadır. EEI (Ekolojik kalite İndeksi) göre Giresun kenti için su kirliliği bulunmadığından Gülez yöntemine göre değerlendirildiğinde 0 (min. -1) puan verilmiştir.

Bakımsızlık

Rekreasyon alanında yapılan gözlemler sonucunda alanda herhangi bir bakım çalışması yapılmamaktadır. Bakımsız olduğu yeterli bakımın yapılmadığı saptanmıştır. Bu nedenle Gülez yöntemine göre değerlendirildiğinde -1 (min. -1) puan verilmiştir.

Gürültü Kirliliği

«İlimizde, sanayii tesislerinin genellikle yerleşim yerlerinin dışında yer alması sebebiyle yoğun bir gürültü kirliliği söz konusu değildir» (Giresun İli 2018 Yılı Çevre Durum Raporu, 2020). Bu nedenle yöntemine göre 0 (min. -1) puan verilmiştir.

Diğer Olumsuz Etkenler

Alanda herhangi bir fabrika, maden ocağı ve inşaat kalıntıları bulunmamaktadır. Gülez metoduna göre 0 (min. -1) puan verilmiştir.

Tablo 4.11. Giresun Gedikkaya olumsuz etkenler tablosu

Olumsuz Etkenler	Öğenin Özellikleri	Minimum Değer	Değerlendirme Puanı
	Hava Kirliliği	-3	0
	Güvenceli Olmaması	-2	-1
	Su Kirliliği	-1	0
	Bakımsızlık	-1	-1
	Gürültü	-1	0
	Diğer Olumsuz Etkenler	-2	0
Toplam		-10	-2

Tablo 4.12. Giresun-Gedikkaya rekreasyon potansiyeli genel toplamı

Sembol	Anlamı	Maksimum puan	Değerlendirme sonucu
P	Alan ve Peyzaj değeri	35	26
İ	İklim değeri	25	19
U	Ulaşılabilirlik ve Ziyaretçi Potansiyeli	20	14
RK	Rekreatif Kolaylık	20	6
OE	Olumsuz Etkenler	0	-2
%RP	Rekreasyon Potansiyeli	100	63

4.1.4. Giresun Adası'nın Rekreasyon Potansiyelinin Değerlendirilmesi

Giresun Adası'nın rekreasyon potansiyelini belirlemek için Gülez'in (1990) yapmış olduğu "Ormaniçi Rekreasyon Potansiyeli Değerlendirme Formu" uygulanmıştır.

4.1.4.1. Peyzaj Değerleri (P)

Gülez yöntemine göre "Peyzaj Değerleri" bağlamından; alanın büyüklüğü, bitki örtüsü, su durumu (deniz, göl, akarsu) yüzeysel durum, görsel kalite ve diğer özellikler bakımından incelenmiş ve puanlandırılmıştır.

Alanın Büyüklüğü

Giresun Adası 3.85 hektar alana sahiptir. Gülez metoduna göre "1-5 ha. arası 2 puan" olarak belirlenmiştir. Giresun Adası'nın alan büyüklüğünden 2 (maks. 4) puan almıştır.

Bitki Örtüsü

Giresun Adası'nda yer alan yaygın türler şu şekildedir; odunsu taksonlardan akdeniz defnesi (*Laurus nobilis* L.) ve yalancı akasya (*Robinia pseudoacacia* L.), otsu

taksonlardan böğürtlen (*Rubus fruticoccus*), ısırgan (*Urtica urens* L.) ve şekerçi boyası'dır. Şimdiye kadar yapılan araştırma ve çalışmalarda Doğu Karadeniz Yöresinde yayılışına rastlanılamayan *Danae racemosa* (L.) Moench, Giresun Adası'nda bulunmaktadır (Adanır, 2006). Tür çeşitliliği bakımından zengin değildir bu bakımdan değerlendirmeye göre 6 (maks. 8) puan verilmiştir.

Deniz, Göl, Akarsular

Doğu Karadenizin tek adası olan Giresun Adası kıyıya 1 mil uzaklıkta yer almaktadır. Deniz, göl ve akarsu kıyısında bulunma durumu değerlendirildiğinde metoduna göre 8 (maks. 8) verilmiştir.

Yüzeysel Durum

Giresun Adası'nın yüzeysel durumu göz önüne alındığında hafif dalgalı bir düzlüğe sahiptir bu nedenle yöntemine göre 4 (maks. 5) puan verilmiştir.

Görsel Kalite

Giresun Adası, şehrin bütün güzelliklerini gören bir manzaraya sahiptir. Gün doğumu ve gün batımında panoramik görünüm vermektedir. Metoduna göre 4 (maks. 4) puan almıştır.

Diğer Özellikler

Gülez yöntemine göre Giresun Adası doğal anıt, çağlayan, mağara, tarihsel ve kültürel değerler, yaban hayvanları, kuşlar vb. özellikleri bakımından değerlendirilmiştir. Değerlendirmeye göre 5 (maks. 6) puan almıştır.

1991 yılında II. derece Arkeolojik ve II. derece Doğal Sit alanı ilan edilmiştir. Giresun Adası'nın küresel koruma altında olan hayvan türleri bulunmaktadır. Bunlar; tepeli patka (*Aythya fuligula*), karagerdanlı dalgıç (*Gavia arctica*), kadife ördek (*Melanitta fusca*), tepeli karabatak (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*). Bunlar dışında gümüşi martı (*Larus cachinnans*) ve bir çok sürüngen de bulunmaktadır (Adanır, 2006).

Şekil 4.29. Giresun Adası'nda gümüşi martı alanı (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021)

Şekil 4.30. Giresun Adası'nda yaşayan tepeli karabatak (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).

Giresun Kalesi ile aynı yöntem ve malzeme ile yapılan sur kalıntısı, tarihi fırın ve fiçı yer almaktadır.

Şekil 4.31. Giresun adası 'sur' kalıntısı (Adanır, 2006).

Şekil 4.32. Giresun Adası'nda ki tarihi fiçılar (Adanır, 2006)

Her yıl yirmi mayısta Aksu Festivali düzenlenmektedir. Bu festivalde özellikle kadınlar dileklerde bulunur ve Giresun Adasında yer alan Hamza Taşı'na (bkz. Şekil) dokunulup etrafında dönüldüğünde da bu dileklerin gerçekleşeceğine inanılır.

Şekil 4.33. Giresun Adası'nda ki Hamza Taşı (Adanır, 2006).

Tablo 4.13. Giresun Adası'nın peyzaj değerleri tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Peyzaj Değeri (P)	Alanın Büyüklüğü	4	2
	Bitki Örtüsü	8	6
	Deniz, Göl, Akarsu	8	8
	Yüzeysel Durum	5	4
	Görsel Kalite	4	4
	Diğer Özellikler	6	5
Toplam		35	29

4.1.4.1. İklim Değerleri (İ)

Giresun Adası'nın iklim değerlerini hesaplamak için Giresun Meteoroloji İl Müdürlüğü'nden alınan 10 yıllık (2006-2016) hava ölçüm verileri kullanılmıştır. Gülez yönteminde iklim değerlerinin hesaplanması için rekreasyon etkinliklerinin daha çok yapıldığı yaz ayları (Haziran, Temmuz ve Ağustos) sıcaklık, yağış, güneşlenme ve rüzgarlılık ortalamaları ile hesaplanmıştır.

Sıcaklık

Giresun ili 10 yıllık (2006-2016) hava ölçüm verilerine göre haziran, temmuz ve ağustos ayı ortalama sıcaklığı 23,3 olarak hesaplanmış ve değerlendirmeye göre 8 (maks. 10) puan verilmiştir.

Yağış

Giresun ili 2006-2016 yılları arasındaki hava ölçüm verilerine göre haziran, temmuz ve ağustos ayları yağış ortalaması 95,8 mm olarak hesaplamıştır. Gülez yöntemine göre 7 (maks. 8) puan verilmiştir.

Güneşlenme

Giresun ili 10 yıllık meteorolojik verilerine baktığımızda haziran, temmuz ve ağustos ayları güneşlenme durumu 5,8 olarak hesaplanmış ve metoda göre 3 (maks.5) puan verilmiştir.

Rüzgarlılık

10 yıllık hava ölçüm verilerine göre çalışma alanının rüzgarlılık durumu 1,3 olarak hesaplanmış ve değerlendirme puanı 1 (maks. 2)'dir.

Tablo 4.14. Giresun Adası'nın iklim değeri tablosu

İklim Değeri (İ)	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
	Sıcaklık	10	8
	Yağış	8	7
	Güneşlenme	5	3
	Rüzgarlılık	2	1
Toplam		25	19

4.1.4.2. Ulaşılabilirlik İmkanları (U)

Bir sahanın rekreasyon açısından değerlendirilebilmesi için öncelikli altyapı olan ulaşımın sağlanmış olması gerekmektedir. Bu yüzden Gülez yönteminde de yüz üzerinden yirmi ağırlıkta hesaplamaya katılmaktadır. Bu bölümde Giresun Adası, bulunduğu bölgenin turistik önemi, bulunduğu bölgede en az 100.000 nüfuslu kent olması, ulaşılan zaman süresi (yakındaki en az 5.000 nüfuslu kentten), ulaşım (taksi ve özel oto dışında), ulaşım da diğer kolaylıklar şeklinde incelenmiştir.

Bulunduğu Bölgenin Turistik Önemi

Giresun Adası, Karadeniz kıyı bandına bir mil uzaklıkta yer almaktadır. Bu nedenle bu alana 3 (maks. 4) puan verilmiştir.

Bulunduğu Bölgede En Az 100.000 Nüfuslu Kent Olması

Giresun Adası, şehir merkezine yaklaşık bir mil uzaklıkta yer almaktadır ve dolayısıyla Giresun kent merkezinin nüfusu TÜİK 31 aralık 2019 tarihli adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (adnks) sonuçları verilerine göre 138.858 (TÜİK, 2020) olarak açıklanmıştır. Metoduna göre 5 (maks. 5) puan verilmiştir.

Ulaşılan Zaman Süresi (yakındaki en az 5.000 nüfuslu kentten)

Giresun Adası, şehir merkezine yaklaşık bir mil uzaklıktadır ve kent merkezine yarım saatte ulaşılabilir. Bu durumda değerlendirildiğinde 4 (maks. 4) puan verilmiştir.

Ulaşım (taksi ve özel oto dışında)

Giresun Adasına yalnızca deniz taşıtları ile ulaşılabilir. Yürüyerek gidilebilme imkanı olmadığı için yalnızca belirli saatlerde ulaşım sağlanabilir. Yönteme göre bu imkanlar dahilinde 1 (maks. 4) puan verilmiştir.

Ulaşımda Diğer Kolaylıklar

Ulaşımda ek seçeneğin değil tek seçeneğin tekne seferlerinin olması dolayısıyla 0 (maks. 3) puan verilmiştir.

Tablo 4.15. Giresun Adası ulaşılabilirlik tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Ulaşılabilirlik (U)	Bulunduğu Bölgenin Turistlik Önemi	4	3
	Bulunduğu Bölgede En Az 100.000 Nüfuslu Kent Olması	5	5
	Ulaşılan Zaman Süresi (yakınındaki en az 5.000 nüfuslu kentten)	4	4
	Ulaşım Süresi (taksi ve özel oto dışında)	4	1
	Ulaşımda Diğer Kolaylıklar	3	0
	Toplam	20	13

4.1.4.3. Rekreatif Kolaylıkların Değerlendirilmesi (RK)

Gülez metoduna göre piknik tesisleri, su durumu, geceleme tesisleri, wc, otopark, kır gazisonu-satış büfesi, bekçi/görevliler ve diğer kolaylıklar olarak incelenen rekreatif kolaylıklar gözlem tekniği ile incelenmiştir.

Piknik Tesisleri

Giresun Adası'nda halka açık piknik tesisi 1999 yılından sonra kaldırılmıştır. Bu nedenle metoduna göre değerlendirildiğinde 0 (maks. 4) puan verilmiştir.

Su Durumu

İçme ve kullanma suyu gereksinimleri için çeşmeler bulunmamaktadır. Gülez yöntemine göre 0 (maks. 3) puan verilmiştir.

Geceleme Tesisleri

Sabit geceleme tesisi bulunmamakta ancak çadırlı ya da çadırsız kamp kurabilme olanağı vardır. Bu nedenle 1 (maks. 2) puan verilmiştir.

WC Durumu

Giresun Adası'nda özel olarak halka açık tuvalet hizmeti bulunmamaktadır ancak ihtiyaç halinde tekne içinde yer alan tuvaletler kullanılmaktadır. Bu yüzden metoda göre 1 (maks. 2) puan verilmiştir.

Otopark

Giresun Adası'nda otopark bulunmadığından Gülez metoduna göre 0 (maks. 2) puan almıştır.

Kır Gazinosu, Satış Büfesi

Kişilerin ihtiyaçlarını karşılayacak restoran ve satış büfeleri bulunmamaktadır. Ancak tekne içerisinde verilen hizmetlerden yararlanılmaktadır. Gülez metoduna göre 1 (maks. 2) puan verilmiştir.

Bekçi ve Görevliler

Bu alanda bekçi ve herhangi bir alanda görevli kimse bulunmamaktadır. Metoda göre 0 (maks. 2) puan verilmiştir.

Diğer Kolaylıklar

Yaban hayatı izleme, fotoğrafçılık ve daha birçok aktivitelere açık bir alan olmasına rağmen bu faaliyetler için kolaylık sağlayacak herhangi bir olanak bulunmamaktadır. Gülez yöntemine göre bu alan 0 (maks. 3) puan almıştır.

Şekil 4.34. Giresun Adası panoramik görüntü (Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).

Tablo 4.16. Giresun Adası rekreatif kolaylıklar tablosu

	Öğenin Özellikleri	Maksimum Değer	Değerlendirme Puanı
Rekreatif Kolaylık (RK)	Piknik Tesisleri	4	0
	Su Durumu	3	0
	Geceleme	2	1
	Wc	2	1
	Otopark	2	0
	Kır Gazinosu	2	0
	Bekçi veya Görevli	2	0
	Diğer Kolaylıklar	3	0
	Toplam	20	2

4.1.4.4. Olumsuz Etkenler (OSE)

Gülez yöntemine göre olumsuz etkenler hava kirliliği, güvenlik sorunu, su kirliliği, bakımsızlık, gürültü kirliliği ve diğer olumsuz etkenler olarak ele alınmıştır. Giresun Adası, kent merkezine bir mil uzaklıkta bulunduğu için daha önce Giresun Kalesi ve Giresun Adası için yapılan hava, gürültü ve su kirliliği değerlendirmeleri aynen geçerli olacaktır.

Hava Kirliliği

Giresun ili hava kalitesi bakımından yapılan araştırmalara göre iyi durumdadır (Giresun İli 2018 Yılı Çevre Durum Raporu, 2020 ; Demirarslan, 2016) Giresun, Doğu Karadeniz Bölgesi kentleri arasında havası partikül madde bakımından en düşük ildir (Demirarslan, 2016). Giresun Adası'nın hava kirliliği bulunmadığından 'Ormaniçi

Rekreasyon Potansiyeli Metodu'na göre değerlendirildiğinde 0 (min.-3) puan verilmiştir. Giresun Çevre Durum Raporuna (2018) göre ilde hava kirliliği özellikle kış aylarında ısınma ve taşıtlar nedeniyle olduğu belirtilmektedir.

Güvenceli Olmaması

Giresun Adası'nda herhangi bir güvenlik kamerası, bekçi ve görevliler bulunmadığından güvenli bir alan yorumu yapılamamaktadır. Ancak şimdiye kadar olumsuz bir durum yaşanmamıştır. Bu nedenle Gülez yöntemine göre değerlendirildiğinde -1 (min. -2) puan verilmiştir.

Su Kirliliği

Giresun Adası'nın su temini için kullanılan çeşmelerin su kirlilik durumu bulunmamaktadır. EEI (Ekolojik kalite İndeksi) göre Giresun kenti için su kirliliği bulunmadığından değerlendirmeye göre 0 (min.-1) puan verilmiştir.

Bakımsızlık

Rekreasyon alanında yapılan gözlemler sonucunda alanda, düzenli olarak bakım çalışması yapılmamaktadır. Bakımsız olduğu ve yeterli bakımın yapılmadığı saptanmıştır. Bu nedenle -1 (min.-1) puan verilmiştir.

Gürültü Kirliliği

«İlimizde, sanayii tesislerinin genellikle yerleşim yerlerinin dışında yer alması sebebiyle yoğun bir gürültü kirliliği söz konusu değildir» (*Giresun İli 2018 Yılı Çevre Durum Raporu*, 2020). Bu nedenle yöntemine göre 0 (min. -1'dir) puan verilmiştir.

Diğer Olumsuz Etkenler

Alanda herhangi bir fabrika, maden ocağı ve inşaat kalıntıları bulunmamaktadır. Yönteme göre 0 (min. -1) puan verilmiştir.

Tablo 4.17. Giresun Adası olumsuz etkenler tablosu

	Öğenin Özellikleri	Minimum Değer	Değerlendirme Puanı
Olumsuz Etkenler	Hava Kirliliği	-3	0
	Güvenceli Olmaması	-2	-1
	Su Kirliliği	-1	0
	Bakımsızlık	-1	-1
	Gürültü	-1	0
	Diğer Olumsuz Etkenler	-2	0
	Toplam	-10	-2

Tablo 4.18. Giresun Adası rekreasyon potansili genel toplam tablosu

Sembol	Sembollerin Anlamları	Maksimum puan	Değerlendirme sonucu
P	Alan ve Peyzaj değeri	35	29
İ	İklim değeri	25	19
U	Ulaşılabilirlik ve Ziyaretçi Potansiyeli	20	13
RK	Rekreatif Kolaylık	20	2
OE	Olumsuz Etkenler	0	-2
%RP	Rekreasyon Potansiyeli	100	61

4.2. Giresun Halkına Uygulanan Anketin Demografik Özellikleri ve Katılımcı Yanıtlarının Frekans Değerleri

Fertlerin sahip oldukları cinsiyet, yaş, medeni hal, gelir ve eğitim durumları gibi demografik özellikleri rekreasyona katılım ve beklenti hususunda doğrudan ya da dolaylı olarak etkilediği için araştırmaya katılan katılımcıların bu nitelikleri önemli görülmüştür. 390 katılımcının %41,0'ı kadınlardan, %59,0'u erkeklerden oluşmaktadır. Katılımcıların yaş durumları incelendiğinde en fazla katılımcının 26-39 yaş gurubunda (%40,8) , en az katılımcının ise 65 yaş ve üzerinde (2,6) olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.19. Katılımcıların demografik özellikleri

Değişkenler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	160	41,0
	Erkek	230	59,0
Yaş	17-25	134	34,4
	26-39	159	40,8
	40-64	87	22,3
	65 +	10	2,6
Medeni Hal	Bekar	203	52,1
	Evli	169	43,3
	Dul	18	4,6
Aylık Gelir	2.100 ve daha az	162	41,5
	2.101-3.700	117	30,0
	3.701-5.200	61	15,6
	5.201 ve daha fazla	50	12,8
Eğitim Durumu	İlkokul	28	7,2
	Ortaokul	26	6,7
	Lise	105	26,9
	Ön Lisans	101	25,9
	Lisans	105	26,9
	Lisansüstü	25	6,4

Tablo 4.20. Katılımcı yanıtlarının frekans değerleri

	Eğlence-dinlence alanları için aşağıdaki spor imkanlarının bulunması hususundaki görüşlerinizi belirtiniz.	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Bisiklet yolu BULUNMALI.	5	16	11	141	217
	Paten, kay kay yolu BULUNMALI.	24	34	79	114	139
	Yürüyüş-Koşu yolu BULUNMALI.	2	3	8	123	254
	Mini futbol sahası BULUNMALI.	13	22	54	133	168
	Basketbol sahası BULUNMALI.	11	18	47	156	158
	Voleybol sahası BULUNMALI.	10	20	50	149	161
	Diğer 1 (Gerekirse lütfen belirtiniz.):					
	Diğer 2 (Gerekirse lütfen belirtiniz.):					
	Diğer 3 (Gerekirse lütfen belirtiniz.):					
	Eğlence-dinlence alanlarında sunulabilen hizmetler bağlamındaki düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
2	Seyir terası BULUNMALI	1	13	26	134	216
	Piknik alanı BULUNMALI	0	9	10	108	263
	Dükkan-büfe BULUNMALI	9	16	27	142	196
	Lokanta BULUNMALI	12	21	31	152	174
	Çay ve kahve evi BULUNMALI	9	17	11	130	223
	Mini hayvanat bahçesi BULUNMALI	32	38	68	115	137
	Dev satranç takımı BULUNMALI	28	36	87	120	119
	Geleneksel çocuk oyun alanı (çelik – çomak, aşık atma , birdir bir, sek sek gibi) BULUNMALI	6	10	30	136	208
	Modern çocuk oyun alanı BULUNMALI	13	23	38	148	168
	Okuma köşesi BULUNMALI	4	11	18	117	240
	Amatör müzik, tiyatro sunumları ve serbest konuşma alanları BULUNMALI	5	14	51	112	208
	Diğer 1 (Gerekirse lütfen belirtiniz.):					
	Diğer 1 (Gerekirse lütfen belirtiniz.):					
	Diğer 1 (Gerekirse lütfen belirtiniz.):					
	Eğlence- dinlence alanlarında çalışan personel için düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
3	Temizlik personeli mesleğini seven ve bilenlerden seçilmeli.	2	6	9	113	260
	Yeterli sayıda, yetkin güvenlik personeli bulunmalı.	1	4	2	112	271
	Alanı tanıtıcı personel bulunmalı.	8	12	38	136	196
	Sportif aktiviteler için antrenör, eğitmen bulunmalı.	7	17	34	128	204
	Acil müdahale (ilkyardım, itfaiye gibi) elemanı bulunmalı.	0	4	15	99	272

Tablo 4.20. (devam)

	Eğlence – dinlence alanlarına gidiş-geliş imkanları için düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
4	Toplu taşıma imkanı BULUNMALI.	1	3	7	118	261
	Şehir merkezinden ulaşım kolay OLMALI.	3	2	3	103	279
	Taksi ile ulaşılabilmeli.	11	21	35	143	180
	Daimi oturduğum yere yakın OLMALI.	20	60	68	108	134
	Otel, pansiyon vb. konaklama yerlerinden ulaşım kolay OLMALI.	18	14	32	149	177
	Eğlence- dinlence alanlarının fiziki özellikleri için düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
5	Yeşil alanlar çok ve çeşitli OLMALI.	3	3	6	102	276
	Yeşil alanlar temiz OLMALI.	2	2	2	80	304
	Her mevsim kullanılabiləcək farklı aktivite alanları BULUNMALI.	1	3	10	122	254
	Doğal ve yapay dere, göl, gölet, havuz gibi sulu mekânlar BULUNMALI.	10	10	39	122	209
	Değişik ülkelerde atalarımızdan kalan tarihi eserlerin (cami, kervansaray, çarşı, köprü gibi) boyutça küçültülmüş örnekleri BULUNMALI.	10	17	45	111	207
	Aktiviteler için gerekli ekipmanları kiralama/satın alma yerleri BULUNMALI.	8	13	27	167	175
	Bilgi ve yönlendirme levhaları BULUNMALI.	2	3	6	128	251
	İhtiyaçlara yönelik kapalı mekânlar BULUNMALI.	5	3	9	124	249
	Eğlence- dinlence alanlarının sosyo-ekonomik özellikleri için düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
6	Her bütçeye uygun aktiviteler sunulmalı.	4	1	3	95	287
	Gurup halinde yapılan aktiviteler için sunduğu imkânlarla sosyalleşmeye katkıda BULUNMALI.	5	6	26	156	197
	Milli ve ortak kültürel miras örneklerinin verildiği, yiyecek- içecek, hediyelik eşya gibi ürünlerinin satıldığı mekânlar BULUNMALI.	4	6	19	152	209
	Çocuklara (0-11 yaş) yönelik aktivite ve etkinliklerin düzenlenmesi	4	10	30	138	208
	Üçüncü yaş (65ve üzeri) gurubuna yönelik aktivite ve etkinliklerin düzenlenmesi	14	12	37	130	197

4.3. Açık Rekreasyon Alanlarında Performans ve Kapasite Analizlerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde işlenen performans ve kapasite kavramlarının Türk Dil Kurumu (2021)'na göre, kapasite; «bir şeyi içine alma, sığdırma sınırı, kapsama gücü, sığa», performans; «başarım» olarak ifade edilmiştir.

Yukarıdaki potansiyel, performans ve kapasite kavramlarına benzer bir yaklaşımla, Giresun kent insanının rekreasyonel taleplerini % 95 güvenilirlikle tahmin etmen için Yalçinyavuz & Yılmaz (2016) tarafından ve Gümüş & Alay Özgül (2017) tarafından yapılan çalışmalarından da faydanılarak oluşturulan anket çalışmasına, 390 katılım sağlanmıştır. Bu anketten elde ettiğimiz bulgularla hazırladığımız rekreasyon kapasite ve performans formları doldurarak yaptığımız araştırma ve basit istatistiksel değerlendirmelerle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

4.3.1. Giresun Kalesi, Giresun Adası ve Gedikkaya İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Gülez'in rekreasyon alanları için hazırladığı ve kullanımını önerdiği rekreasyon potansiyeli belirleme formu ile birlikte bu tez kapsamında hazırladığımız rekreasyon alanı performans ve kapasite belirleme formları da doldurulmuştur. Buna göre elde edilen bulgular araştırma alanları bazında aşağıda (Tablo 4.21, Tablo 4.22, Tablo.23) verilmiştir.

Tablo 4.21. Giresun Kalesi rekreasyon performans ve kapasite analizi

ÖLÇÜT	Mevcut Rekreasyon Olanakları	Var/yok		Bakımlı/Bakımsız		Verilebilecek Puanlar (Var-Yok ve Bakım durumuna)	Aldığı Puan	Alabileceği puan (Kapasite)	Alabileceği Toplam Puan
		Var	Yok	Bakımlı	Bakımsız				
SPOR ALANLARI	Bisiklet yolu	X			X	0-3	1	3	
	Paten, kay kay yolu	X			X	0-2	1	0	
	Yürüyüş-Koşu yolu	X		X		0-3	2	3	
	Mini futbol sahası		X			0-2	0	0	
	Basketbol sahası.		X			0-2	0	2	
	Voleybol sahası		X			0-3	0	3	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	TOPLAM						4	11	
AKTİF/PASİF ALANLAR	Seyir terası	X		X		0-3	2	3	
	Piknik alanı	X		X		0-3	3	3	
	Dükkan-Büfe	X		X		0-3	2	3	
	Lokanta	X			X	0-2	1	3	
	Çay ve kahve evi	X		X		0-3	2	3	
	Mini hayvanat bahçesi		X			0-1	0	0	
	Dev satranç takımı		X			0-1	0	0	
	Geleneksel çocuk oyun alanı (çelik – çomak, aşık atma , birdir bir, sek sek gibi)	X				0-3	1	0	
	Modern çocuk oyun alanı	X			X	0-2	1	2	
	Okuma köşesi		X			0-3	0	3	
	Amatör müzik, tiyatro sunumları ve serbest konuşma alanları		X			0-3	0	3	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	TOPLAM						12	23	27
HİJYEN-PERSONEL	Temizlikçi mesleğini seven-bilenlerden	X				0-3	2	3	
	Yeterli sayıda, yetkin güvenlik personeli		X			0-3	0	3	
	Alanı tanıtıcı personel		X			0-2	0	2	
	Sportif aktiviteler için antrenör, eğitmen		X			0-2	0	2	
	Acil müdahale (ilkyardım, itfaiye gibi) elemanı/ekipmanı		X			0-3	0	3	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	TOPLAM						2	13	13
ULAŞIM	Toplu taşıma imkân	X				0-3	3	2	
	Şehir merkezinden ulaşım kolay	X				0-3	3	3	
	Taksi ile ulaşılabilirliği.	X				0-3	3	3	
	Daimi oturduğum yere yakın	X				0-1	1	1	
	Otel, pansiyon vb. konaklama yerlerinden ulaşım	X				0-2	2	2	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			

Tablo 4.21. (devam)

	Diğer:					0-3			
						TOPLAM	12	11	12
DOĞALLIK - ÇEŞİTLİLİK- KOLAYLIK	Yeşil alanlar çok ve çeşitli	X		X		0-3	3	3	
	Yeşil alanlar temiz	X				0-3	2	3	
	Her mevsim kullanılabilecek farklı aktivite alanları	X				0-3	2	2	
	Doğal ve yapay dere, göl, gölet, havuz gibi sulu mekânları	X				0-2	1	1	
	Değişik ülkelerde atalarımızdan kalan tarihi eserlerin (cami, kervansaray, çarşı, köprü gibi) boyutça küçültülmüş örnekleri		X			0-2	0	1	
	Aktiviteler için gerekli ekipmanları kiralama/satın alma yerleri		X			0-2	0	2	
	Bilgi ve yönlendirme levhaları	X				0-3	2	3	
	İhtiyaçlara yönelik kapalı mekânlar	X				0-3	2	3	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
						TOPLAM	12	18	21
EKONOMİ - ÇOCUK	Her bütçeye uygun aktiviteler	X				0-3	2	2	
	Gurup halinde yapılan aktiviteler	X				0-3	2	2	
	Milli ve ortak kültürel miras örneklerinin verildiği, yiyecek-içecek, hediyelik eşya gibi ürünlerinin satıldığı mekânlar		X			0-3	1	3	
	Çocuklara (0-11 yaş) yönelik aktiviteler	X				0-2	1	1	
	Üçüncü yaş (65ve üzeri) gurubuna yönelik aktivite ve etkinliklerin düzenlenmesi	X				0-2	2	1	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
						TOPLAM	8	9	12
						GENEL TOPLAM	50	85	100

Tablo 4.22. Giresun Adası rekreasyon performans ve kapasite analizi

ÖLÇÜT	Mevcut Rekreasyon Olanakları	Var	Yok	Bakımlı	Bakımsız	Verilebilecek Puanlar (Var-Yok ve Bakım durumuna)	Aldığı Puan	Alabileceği puan (Kapasite)	Alabileceği Azami Toplam Puan
SPOR ALANLARI	Bisiklet yolu		X			0-3	0	0	
	Paten, kay kay yolu		X			0-2	0	0	
	Yürüyüş-Koşu yolu	X			X	0-3	1	3	
	Mini futbol sahası		X			0-2	0	0	
	Basketbol sahası		X			0-2	0	0	
	Voleybol sahası		X			0-3	0	0	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
TOPLAM							1	3	15
AKTİF/PASİF ALANLAR	Seyir terası		X			0-3	0	1	
	Piknik alanı		X			0-3	0	1	
	Dükkân-Büfe		X			0-3	0	1	
	Lokanta		X			0-2	0	1	
	Çay ve kahve evi		X			0-3	0	1	
	Mini hayvanat bahçesi		X			0-1	0	0	
	Dev satranç takımı		X			0-1	0	0	
	Geleneksel çocuk oyun alanı (çelik – çömlek, aşıklık atma, birdir bir, sek sek gibi)		X			0-3	0	0	
	Modern çocuk oyun alanı		X			0-2	0	0	
	Okuma köşesi		X			0-3	0	1	
	Amatör müzik, tiyatro sunumları ve serbest konuşma alanları		X			0-3	0	2	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
TOPLAM							0	8	27
HİJYEN-PERSONEL	Temizlikçi mesleğini seven-bilenlerden	X				0-3	1	3	
	Yeterli sayıda, yetkin güvenlik personeli		X			0-3	0	3	
	Alanı tanıtıcı personel		X			0-2	0	2	
	Sportif aktiviteler için antrenör, eğitmen		X			0-2	0	2	
	Acil müdahale (ilkyardım, itfaiye gibi) elemanı/ekipmanı		X			0-3	0	2	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
TOPLAM							1	12	13
ULAŞIM	Toplu taşıma imkânı	X				0-3	1	1	
	Şehir merkezinden ulaşım kolay		X			0-3	0	1	
	Taksi ile ulaşılabilirliği		X			0-3	0	0	
	Daimî oturduğum yere yakın	X				0-1	0	0	
	Otel, pansiyon vb. konaklama yerlerinden ulaşım		X			0-2	1	1	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
TOPLAM							2	3	12

Tablo 4.22. (devam)

DOĞALLIK- ÇEŞİTLİLİK- KOLAYLIK	Yeşil alanlar çok ve çeşitli	X				0-3	2	2	
	Yeşil alanlar temiz	X				0-3	1	3	
	Her mevsim kullanılabilecek farklı aktivite alanları			X		0-3	0	1	
	Doğal ve yapay dere, göl, gölet, havuz gibi sulu mekânlar			X		0-2	0	0	
	Değişik ülkelerde atalarımızdan kalan tarihi eserlerin (cami, kervansaray, çarşı, köprü gibi) boyutça küçültülmüş örnekleri		X			0-2	0	0	
	Aktiviteler için gerekli ekipmanları kiralama/satın alma yerleri		X			0-2	0	0	
	Bilgi ve yönlendirme levhaları	X				0-3	1	3	
	İhtiyaçlara yönelik kapalı mekânlar		X			0-3	0	2	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
						TOPLAM	4	11	21
EKONOMİ - ÇOCUK	Her bütçeye uygun aktiviteler		X			0-3	0	2	
	Gurup halinde yapılan aktiviteler		X			0-3	0	2	
	Milli ve ortak kültürel miras örneklerinin verildiği, yiyecek- içecek, hediyelik eşya gibi ürünlerinin satıldığı mekânlar		X			0-3	0	3	
	Çocuklara (0-11 yaş) yönelik aktiviteler		X			0-2	0	1	
	Üçüncü yaş (65ve üzeri) gurubuna yönelik aktivite ve etkinliklerin düzenlenmesi		X			0-2	0	1	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
						TOPLAM	0	9	12
						GENEL TOPLAM	8	46	100

Tablo 4.23. Giresun Gedikkaya rekreasyon performans ve kapasite analizi

ÖLÇÜT	Mevcut Rekreasyon Olanakları	Var	Yok	Bakımlı	Bakımsız	Verilebilecek Puanlar (Var-Yok ve Bakım durumuna)	Aldığı Puan	Alabileceği puan (Kapasite)	Alabileceği Toplam Azami Puan
SPOR ALANLARI	Bisiklet yolu		X			0-3	0	2	
	Paten, kay kay yolu		X			0-2	0	0	
	Yürüyüş-Koşu yolu	X			X	0-3	2	3	
	Mini futbol sahası		X			0-2	0	1	
	Basketbol sahası.		X			0-2	0	1	
	Voleybol sahası		X			0-3	0	1	
	Diğer:							0	
	Diğer:							0	
	Diğer:							0	
TOPLAM							2	8	15
AKTİF/PASİF ALANLAR	Seyir terası		X			0-3	0	3	
	Piknik alanı		X			0-3	0	3	
	Dükân-Büfe		X			0-3	0	2	
	Lokanta		X			0-2	0	2	
	Çay ve kahve evi		X			0-3	0	2	
	Mini hayvanat bahçesi		X			0-1	0	0	
	Dev satranç takımı		X			0-1	0	0	
	Geleneksel çocuk oyun alanı (çelik – çomak, aşıklık atma , birdir bir, sek sek gibi)		X			0-3	0	2	
	Modern çocuk oyun alanı		X			0-2	0	1	
	Okuma köşesi		X			0-3	0	3	
	Amatör müzik, tiyatro sunumları ve serbest konuşma alanları		X			0-3	0	2	
	Diğer:								
	Diğer:								
	Diğer:								
TOPLAM							0	20	27
HÜYEN-PERSONEL	Temizlikçi mesleğini seven-bilenlerden		X			0-3	0	3	
	Yeterli sayıda, yetkin güvenlik personeli		X			0-3	0	3	
	Alanı tanıttıcı personel		X			0-2	0	2	
	Sportif aktiviteler için antrenör, eğitmen		X			0-2	0	2	
	Acil müdahale (ilkyardım, itfaiye gibi) elemanı/ekipmanı		X			0-3	0	3	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
TOPLAM							0	13	13
ULAŞIM	Toplu taşıma imkânı	X				0-3	3	3	
	Şehir merkezinden ulaşım kolay	X				0-3	3	3	
	Taksi ile ulaşılabilirli.	X				0-3	3	3	
	Daimî oturduğum yere yakın	X				0-1	1	1	
	Otel, pansiyon vb. konaklama yerlerinden ulaşım	X				0-2	2	2	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
TOPLAM							12	12	12

Tablo 4.23. (devam)

DOĞALLIK - ÇEŞİTLİLİK- KOLAYLIK	Yeşil alanlar çok ve çeşitli	X				0-3	2	2	
	Yeşil alanlar temiz		X			0-3	1	3	
	Her mevsim kullanılabilecek farklı aktivite alanları		X			0-3	0	2	
	Doğal ve yapay dere, göl, gölet, havuz gibi sulu mekânları		X			0-2	0	1	
	Değişik ülkelerde atalarımızdan kalan tarihi eserlerin (cami, kervansaray, çarşı, köprü gibi) boyutça küçültülmüş örnekleri		X			0-2	0	1	
	Aktiviteler için gerekli ekipmanları kiralama/satın alma yerleri		X			0-2	0	2	
	Bilgi ve yönlendirme levhaları	X				0-3	2	3	
	İhtiyaçlara yönelik kapalı mekânlar		X			0-3	0	3	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
TOPLAM							5	10	21
EKONOMİ - ÇOCUK	Her bütçeye uygun aktiviteler		X			0-3	0	2	
	Gurup halinde yapılan aktiviteler		X			0-3	0	2	
	Milli ve ortak kültürel miras örneklerinin verildiği, yiyecek- içecek, hediyelik eşya gibi ürünlerinin satıldığı mekânlar		X			0-3	0	2	
	Çocuklara (0-11 yaş) yönelik aktiviteler		X			0-2	0	2	
	Üçüncü yaş (65ve üzeri) gurubuna yönelik aktivite ve etkinliklerin düzenlenmesi		X			0-2	0	2	
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
	Diğer:					0-3			
TOPLAM							0	10	12
GENEL TOPLAM							19	72	100

Giresun Kalesi için bulunan rekreasyon potansiyeli, kapasitesi ve performans değerleri sırasıyla; %73, %85, %50 bulunmuştur. Gülez yönteminde kullanılan sınıflandırmaya göre Giresun Kalesinin rekreasyon potansiyeli ‘yüksek’, “rekreasyon performans ve kapasite analiz yöntemi”ne göre ise, rekreasyon performansı ‘orta’ ve kapasitesi ‘çok iyi’ düzeydedir.

Bu yüksek lisans tezinde hazırladığımız, rekreasyon alanı performans ve kapasite analiz yönteminden elde ettiğimiz Giresun Kalesi’nin kapasite değeri ‘çok

iyi' (% 85), performans değeri ise 'orta' (% 50) bulunmuştur. Bu tespit kaleden rekreasyonel aktiviteler için yeterince faydalanamadığımızı ortaya koymaktadır.

Giresun Adası ve Gedikkaya rekreasyon alanı için yapılan rekreasyon potansiyeli, kapasitesi ve performans analizlerinden elde edilen değerlere bakacak olursak bu değerler sırasıyla Giresun Adası için; '% 61, yüksek', '%46, orta', '%8, 'çok düşük', Gedikkaya için; '%63, yüksek', '%72, yüksek', '%19, 'çok düşük' olarak hesaplanmıştır.

Bu rakamlarda göstermektedir ki Giresun Kalesi için söylenen her şey Giresun Adası ve Gedikkaya içinde söylemek mümkündür.

4.4. Tartışma

Giresun Kalesi, Adası ve Gedikkaya rekreasyon alanları için, Gülez yöntemi ile tespit edilen rekreasyon potansiyel değerleri, yine bu yöntem kullanılarak farklı rekreasyon alanları için belirlenmiş değerler bu başlık altında tartışılmıştır.

Kanatımızca, rekreasyon potansiyeli değerlerinin, Giresun Kalesi, Adası, Gedikkaya rekreasyon alanı (kısaltılmış hali: RA) ilk defa bu tezde çalışılmış olması, çalışmayı özgün kılan noktalardan sadece biridir. Zira rekreasyon performans ve kapasite analizi yöntemi yine ilk defa bu tez çalışmasında içinde oluşturup kullanılmıştır.

Çalışmamızda kullandığımız temel ölçek, 1990 yılından günümüze çok sayıda çalışmada kullanılan Gülez yöntemidir. Bu çalışmada, diğer çalışmalardan farklı olarak, kendi geliştirdiğimiz "rekreasyon alanlarında kapasite ve performans analiz yöntemi", kullanılmıştır. Yöntem muhtemelen ilk defa kullanıldığından benzer araştırmalara rastlanılmamış ve elde ettiğimiz sonuçlar tartışılmamış; sadece değerlendirmeler yapılabilmektedir.

Gülez yönteminde rekreasyon performansı olarak değerlendirilmesi gereken hususlar (piknik tesisleri, su durumu, geceleme tesisleri, wc, otopark, kır gazinosu, satış büfesi, bekçi ve görevliler, diğer kolaylıklar) içermektedir. Giresun kalesi, bu hususlara göre belirlenen toplam RK (rekreatif kolaylıklar) puanı genel toplamdan

çıkarıldığında kalenin potansiyel değeri 60 (73-13)'e dolayısıyla 'orta düzeye' inmektedir.

Kurul Kalesi'nin rekreasyon potansiyelinin, Gülez yöntemi ile tespitine ilişkin Atabeyoğlu, Beyli, & Argan (2017)'ın yaptıkları çalışma SWOT analizi ile de desteklenmiştir. Buna göre rekreasyon potansiyeli % 55 (orta)'tır. Bu sonuca bakıldığında peyzaj değeri, iklim değeri ve ulaşılabilirliğin ortalamanın üstünde, sadece rekreatif kolaylığın ortalamanın altında olduğu görülmektedir. Çünkü, çalışılan alanda kazılar devam etmektedir ve rekreasyonel kolaylıkların kazandırdığı toplam değer ortalamanın altındadır (% 7). Yani genel toplama etkisi azdır. Başka bir söyleyişle, rekreasyon potansiyeli değerinden (% 55), rekreatif kolaylıklar (% 7)'in kazandırdığı değer çıkarılırsa geriye % 48 kalmaktadır ki bu Kurul Kalesi'nin gerçek rekreasyonel potansiyel değeridir. Çünkü rekreatif kolaylıklar alanın potansiyelini değil, performansını göstermektedir.

Benzer bir durum Giresun Kalesi için de çalışmamızda çıkmıştır. Şöyle ki, bulduğumuz genel toplam % 73'tir (Rekreasyon potansiyel düzeyi 'yüksektir'). Çünkü, Giresun Kalesi'nde Kurul Kalesine kıyasla daha çok rekreasyonel kolaylık bulunmaktadır (% 13). Eğer Gülez'in önerdiği rekreasyon potansiyeli formülünden rekreasyonel kolaylık çıkarılacak olursa geriye % 62'lik değer kalmaktadır ki, potansiyel düzeyi Kurul Kalesi içinde tespit edildiği gibi 'orta seviyeye' inmektedir.

Ordu-Boztepe 'nin Yeşil & Beyli (2018) tarafından rekreasyon potansiyelini belirlemek için Gülez yöntemi kullanılmış, halkın alana olan ilgisini tespit etmek için anket uygulanmış ve son olarak alanın kullanım potansiyeline ilişkin SWOT analizi yapılmıştır. Gülez yöntemine göre belirlenen rekreasyon potansiyeli '% 77, çok yüksek' çıkmıştır. Yöntemdeki toplam değerden rekreatif kolaylıklarının getirdiği değeri çıkardığımızda (77 - 16), rekreasyon potansiyelinin %61; dolayısıyla alanın rekreasyon potansiyeli 'yüksek'tir.

Yeşil & Beyli (2018), Ordu-Boztepe'nin rekreasyon potansiyelini artırmak için, farklı yaş gruplarına yönelik aktivite çeşitliliğinin artırılmasını ve sunulan hizmet kalitesinin yükseltilmesini tavsiye etmektedirler. Araştırmacıların bu tavsiyeleri tarafımızdan hazırlanan anketimiz de de mevcuttur. Ancak bu tavsiyelerin hayata geçirilmesi ile alanın potansiyeli değil, performans düzeyi artacaktır ki biz yaptığımız

ankette elde ettiğimiz verilerle hazırladığımız yöntemde performansı ve aynı zamanda kapasiteyi belirlemeyi başardık düşüncesindeyiz.

Tekirdağ Kıyı Şeridi'nin rekreasyon potansiyelini belirlemek adına Şimşek & Korkut (2009) tarafından Gülez'in yöntemi uygulanmış ve kıyı şeridinin rekreasyon potansiyeli %65 'yüksek seviye' olarak bulunmuştur. Rekreasyon potansiyelinden rekreatif kolaylıklar kısmını çıkardığımızda, potansiyel değeri '% 59, orta seviye' çıkmıştır. Çalışma sonucunda şu öneriler; rekreasyonel aktivite çeşitliliğinin yetersiz olması nedeniyle rekreasyonel faaliyete katılanlar bu alandan yeterince faydalanamamaktadır. Bunun için kıyı alanının kapasitesine uygun aktivitelerin, alanın rekreasyon potansiyelini arttıracak şekilde getirilmiştir. Ancak bu alanın imkanları dahilinde gerçekleştirilecek aktiviteler bu alanın rekreasyonel performansını arttıracaktır.

Deriner baraj gölü ve yakın çevresinin rekreasyon potansiyelini çalışan Surat (2017), çalışma sonucunda, alanın %63'lük değer ile 'yüksek' rekreasyonel potansiyele sahip olduğunu ve bu potansiyeli etkileyen en önemli etmenlerin alanın peyzaj özellikleri (%26) ve iklim değeri (%23) olduğu tespit etmiştir. Buradan anlaşılacağı gibi rekreasyon potansiyelini belirleyen en önemli faktörler: peyzaj özellikleri, iklim değeri ve ulaşılabilirlik (%11)'tir. Rekreatif kolaylıkların genel toplama katkısı ise %10'dur.genel toplamdan rekreatif kolaylıkların çıkarılması ile (%63-%10) bu değer %53 bulunmuştur. Böylece alanın gösterdiği gerçek potansiyel değer orta düzeye inmektedir. Deriner baraj gölü çevresinde su sporları, su kıyısında yapılabilecek aktivitelere potansiyel oluşturacak alanlar mevcuttur ifadesi yer almamaktadır. Seyir noktaları, kuş gözlem alanı, piknik alanı, çocuk parkı, araç park yeri, yürüyüş ve bisiklet yolları, spor sahaları gibi aktivitelerin yapılabileceği dile getirilmiştir. Yani Bu alanlarda yukarıda sayılan önerileri gerçekleştirebilecek kapasite mevcutken performansa dönüşmemiştir.

Samsun kıyı şeridinin rekreasyon potansiyelini belirlemek için, Gül & Yılmaz (2019) tarafından yürütülen çalışmada Gülez (1990) tarafından oluşturulan yöntem kullanılmıştır. Bu yöntemde göre alanın genel potansiyel değeri %78 (çok yüksek) çıkmıştır. Samsun kıyı şeridinin rekreasyon potansiyeli, rekreatif kolaylıkların (% 19) çıkarılması ile (78-19) %59 ' orta seviye 'ye düşmüştür. Kıyı şeridinin şuan ki hem fiziki hem de teknik-teknolojik-ekonomik kapasitesi ile sağlanan, mevcut rekreatif

kolaylıklardan aldığı oransal değer %19 gibi son derece yüksek bir değerdir (maks. 20) ve var olan rekreasyon potansiyeli, rekreatif kolaylıklarla faydanılabilir hale getirilip, alanın performansını yükseltmiştir.

Polat & Aktaş Polat (2012)'ın Karabük-Yenice ormanlarının rekreasyon alanı mevcut potansiyelinin belirlenmesi için Gülez yöntemi(1990) kullanılmıştır. Yenice Ormanlarının rekreasyon potansiyeli % 68 olarak bulunmuştur. Gülez yöntemi değerlendirme kriterlerine göre söz konusu alanın rekreasyon potansiyeli 'yüksek'tir. Potansiyelinin yüksek olmasını etkileyen etmenlerin en önemlileri: peyzaj özellikleri (23), iklim (17) ve rekreatif kolaylıklar (17) çıkmıştır. Genel toplamdan rekreatif kolaylıkların çıkarılması ile alanın rekreasyon potansiyeli (68-17) 51 'orta' bulunmuştur. Rekreasyona katılacak olan bireylerin ihtiyaçlarını ne ölçüde karşılayabilecek olmasının bilinmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir. Bu ihtiyaçların, hizmetlerin iyileştirilmesi ve sportif olanakların genişletilmesi ile sağlanabileceği vurgulanmıştır. Bahsedilen bu ihtiyaçlar “performans ve kapasite analiz yöntemi”nde mevcuttur.

Sü Eröz & Aslan (2017)'ın Istranca (yıldız) ormanlarının rekreasyon potansiyeli Gülez metodu ile değerlendirilmiş. Genel toplam 77 çıkmış. Peyzaj değeri (34), iklim (17), ulaşım (16), rekreatif kolaylık (13), olumsuz (-3)'tür. Alanın rekreasyon potansiyelinin artırılması için şu öneriler verilmiştir: alanını tanıtıcı kılavuzların bulunması, alanı tanıtıcı işaret levha ve panoların kurulması, orman içerisinde düzenlenecek manzara seyir terasları, yürüyüş parkurları, bisiklet parkurları ve ara durak noktalarında dinlenme alanları, kamp turizmi, köy turizmi, çiftlik turizmi, gastronomi turizmi, av turizmi, yürüyüş turizmi, bisikletle gezinti, atlı doğa yürüyüşü, motorlu gezi imkanı, olta balıkçılığı, yaban hayatı gözlem, botanik turizmi, foto safari, sağlık turizmi, kültür turizmi çeşitleri yapılabilir. Öneride sıralanan maddeler “rekreasyon performans ve kapasite analiz yöntemi”nde yer almaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Rekreasyonel aktivitelerde değerlendirilmek üzere ayrılmış bir alan, ticari maksatlarla müdahale görmemiş (bakir) veya müdahale edilmiş fakat doğal halini kaybetmemiş (Giresun Adası ve Gedikkaya) yahut büyük ölçüde kaybetmiş ise (millet bahçesi haline getirilmesi planan eski Giresun Stadyumu) rekreasyon alanına dönüştürülmeden önceki hali, bu alanın rekreasyon potansiyelini gösterir.

Bir alanın, sürdürülebilir yönetim anlayışından ödün vermeden elimizdeki imkanlarla işleyip, rekreasyonel ürün ve hizmet çeşitliliği dahilinde rekreasyona sunabildiğimiz hali, rekreasyon performansıdır. Bir alandan, yüksek bilgi, ekonomik güç, üst düzey teknik ve teknolojik koşullar mevcut olsada, sürdürülebilir turizm ilkelerine bağlı kalınarak rekreasyonel amaçlarla faydalanabilme düzeyimiz, alanın kapasitesini gösterir. Bir yerin rekreasyonel potansiyeli, düşükse başka bir ifade ile % 45 ve daha az çıkmışsa, elimizde ki kapasite ne kadar iyi olursa olsun o alanın, toplumun değişen rekreasyonel ihtiyaçlarını üst düzeyde sağlayacak performansa getirmek her zaman mümkün olmayabilir. Yani, bir yerin rekreasyonel potansiyelini belirleyen mekan ve kaynak çeşitliliği az ise rekreasyon performansını yükseltecek rekreasyon çeşitliliği de çoğu kez azdır.

Rekreasyon potansiyeli düşük alanlar , sahip olunan yüksek kapasite, azami düzeyde kullanılarak rekreasyon alanı haline getirilebilir ve ilk haline göre daha estetik bir görünüme kavuşturulabilir. Fakat hiçbir zaman rekreasyon potansiyel doğal olarak yüksek olan bir alanın estetik düzeyini yakalayamaz (doğal yapıya, kendi kendini rehabilite edebilecek halde bırakarak müdahalelerde bulunmak koşuluyla). Çünkü, insanoğlu doğada bulduğu sıcaklığı, ne kadar güzel olursa olsun yapay da bulamamaktadır. Bu da onun (insan) doğanın bir parçası olduğunun en net kanıtıdır. Bu nedenle yöneticiler çok iyi bir etüt çalışması yaparak rekreasyon kaynaklarının potansiyellerini belirlemeden büyük yatırımlar yapmamalıdır. Zira, ekonomi ne kadar iyi olursa olsun elimizdeki malzeme beklentilerimize cevap verecek bir potansiyele sahip değil ise harcadığımız her kuruş boşa gidecektir.

Ulaşabildiğimiz kaynaklara göre, kent içinde mevcut veya sınırlarına komşu alanlarda bulunan park, bahçe, yol ağaçları, koruluklar ve mezarlıklardan ağaçlık ve

koruluk olarak kabul edilenler, ev bahçelerindeki her türlü peyzaj düzenleme alanında kullanılmış otsu, odunsu yeşil doku topluca kent ormanını oluşturur. Giresun Kalesi, Giresun Adası ve Giresun-Gedikkaya kent içi rekreasyon alanı, tarihi ve kültürel miras özellikleri yanında, Giresun kent ormanını oluşturan mevcut ağaçlık-koruluk kısımlarıyla da ilk defa değerlendirip bu yüksek lisans tezi kapsamında araştırılmıştır. Keza “rekreasyon performans ve kapasite analiz yöntemi” olarak isimlendirdiğimiz tarafımızdan hazırlanan bir yöntemle irdelenmiştir.

Çalışılan alanlarda gözlemlenen en belirgin ve ortak eksiklik, yönetsel sıkıntılardan kaynaklanmaktadır. Genç (2021) tarafından da belirtildiği gibi «Yönetsel olarak orman veya orman olması kararlaştırılmış açık alanlardan rekreasyon ve ekoturizme ayrılmışlarda başarılı olmanın ilk şartı ormancılarla turizmcilerin eşgüdüm içinde çalışmalarını sağlamaktır. Orman rejiminde kalan alanlarda, orman rekreasyonu ve ekoturizmi yapılacak tesisleri kurma ve işletme süreci şu aşamaları içermelidir (aşama aşama yapılacak iş ve işlemlerle, gerçekleştirci meslek grubu parantez içinde belirtilmiştir): 1- Kaynak envanteri (Orman Mühendisi), 2- Turistik ürün bulma ve geliştirme (Turizmcisi), 3- Turistik ürünlerin elde edileceği kaynaklardan sürdürülebilir yararlanma esaslarını belirleme (Orman Mühendisi-Turizmcisi), 4- Bu esaslara göre doğal kaynakları yenileme, bakım, koruma ve rehabilitasyon planları hazırlama (Orman Mühendisi), 5- Bu planlara göre doğal kaynakların yönetimi (yenileme, bakım, koruma ve rehabilitasyon iş ve işlemlerini yapılması; (Orman Mühendisi), 6- Turistik ürün pazarlama ilke ve yöntemlerini saptama (Turizmcisi), 7- Turistik ürün pazarlama ve orman rekreasyon ve orman ekoturizm tesislerinin işletilmesi (Turizmcisi)».

Doğu Karadeniz (DK) bölgesinin coğrafyası birbirine benzeyen denize dik vadilerden oluşmuş olduğundan “rekreasyon alanı performans ve kapasite analiz yöntemi”, kullanım kolaylığı ve verdiği sonuçların tutarlılığı bakımından DK bölgesi için kullanılabilir. Ancak, ulusal ve uluslararası kullanılabilirliğinin yapılacak yeni araştırmalarda denetlenmesi gerekmektedir.

Çalışma alanlarımız Gülez yöntemine ile değerlendirildiğinde, rekreasyon potansiyelleri, Giresun Kalesi için ‘ % 73, yüksek potansiyel’ , Giresun Adası için ‘ % 61, yüksek potansiyel’ ve Gedikkaya için ‘% 63, yüksek potansiyel’ olarak bulunmuştur. Buradan çıkan verilerle bu açık alan rekreasyon potansiyellerinin yüksek

olması, çoğu kimsede bu alanların kapasite ve performanslarının da yüksek çıkacağı kanaatini uyandırmaktadır. Oysa daha önce değindiğimiz gibi potansiyel, kapasite ve performans değerleri anlamdaş kavramlar değildir. Birbirinin yerine kesinlikle kullanılmamalıdır.

Tablo 5.1. Giresun Kalesi-Adası-Gedikkkaya alanlarının potansiyel, kapasite ve performans değer tablosu

Çalışılan Alanlar	Potansiyel (Gülezer)	Kapasite	Performans
Giresun Kalesi	% 73	% 85	% 50
Giresun Adası	% 61	% 46	% 8
Giresun-Gedikkkaya	% 63	% 72	% 19

Nitekim Tablo 5.1’de verildiği gibi, üç farklı alan için Gülezer yöntemi ile belirlenen potansiyel değerler ile yine bu alanların kapasite ve performans değerleri farklı bulunmuştur.

Aydemir ve Şenerol (2014) tarafından da vurgulandığı gibi, küresel iklim değişikliğinden avantajlı çıkacak sahalar içinde gösterilen, Karadeniz bölgesinde yapılacak yatırımlarda, sürdürülebilir yönetim esaslı planlar hazırlanmak ve uygulamak, çok yönlü gelişmeler sebebiyle hergün bir önceki günden daha önemli hale gelmiştir.

Yaklaşık 46 iş kolunda lokomotif sektör durumundaki turizm, DK bölgesi için ekoturizm, bölgenin geleceğini etkileyecek turistik hareketliliğin odağı haline gelmiştir. Fakat unutulmamalıdır ki, esaslarına uyulmadan yapılan ekoturizm, en az kitle turizmi kadar doğaya zarar verecektir. Nitekim, Gül ve Yılmaz (2019) bir bölgenin doğal özelliklerine, rekreasyon potansiyeline ve taşıma kapasitesini dikkate almadan yapılan veya yapılacak olan organizasyonlarda, büyük zayıflar olacağını ısrarla vurgulanmışlardır.

Bilim, bilinmeyenlerin peşinden gidilerek, ısrarla detaya yönelmeyi ve en önemlisi sabırlı ve sebatkar olmayı gerektirir. Belirli bir güven düzeyi ile yapılan araştırmalar hata ve yanlış sonuçlar içerebilir. Dolayısıyla kullanılan gerek Gülezer yönteminin gerekse tarafımızdan ortaya koyulan “ Rekreasyon alanı performans ve kapasite analizi” yönteminde de eksikler görülebilir.

Bu tez çalışması süresince edinilen deneyimler ve önerilerimiz aşağıda maddeler halinde verilmiştir:

1. Giresun halkı rekreasyon etkinliği olarak en çok yürüyüş ve koşu yolu talep etmektedir. 122 kilometre sahili ile net bir şekilde bir sahil kenti görünümünde olsada en fazla 60 dakika içinde ulaşılan oba ve yaylarıyla da aynı zamanda yayla olanaklarının kesintisiz yaşındığı bir yerleşim yeridir. Başka bir söyleyişle yürüyüş yapabileceği alan çeşitliliği potansiyel olarak mevcuttur. Fakat sunuluşu, halkı memnun edecek düzeyde değildir. Özellikle sahil yolunun Ordu ve Trabzonda örneklerini rahatlıkla görebileceğimiz yürüyüş-koşu, bisiklet, paten-kaykay ve mini spor sahaları mevcut olan potansiyel değerlendirilip kısa sürede haklın hizmetine verilebilir.
2. Giresun kentinde, en çok istenen rekreasyonel faaliyet alanlarından biri de, çay-kahve evleridir. Giresun da maalesef hizmet kalitesi yüksek, estetik boyutu mükemmel diyebileceğimiz çay-kahve evleri azdır. Örneğin; botanik parkı ve gençlik merkezi konum ve tesis olarak yeterli gibi gözükse de buralardan alınan hizmet seviyesi çok düşüktür. Yıl içinde hiç yoktur diyebileceğimiz zamanlarda olmaktadır.
3. Eğlence-dinlence alan taleplerinin yoğunlaştığı mekanlara baktığımızda piknik alanı, çay-kahve evi, seyir terası ve okuma köşesi talepleri dikkat çekicidir. Piknik alanı ile beraber en çok talep edilen okuma köşesidir. Fakat Giresun kentinde şuan için bulunmamaktadır. Önerimiz, en azından Gedikkaya ve Kale de okuma köşeleri yapılabilir.
4. Giresun halkı mini hayvanat bahçesi talep etmektedir. Hayvanat bahçesi kurmak çok zordur, uzmanlık ister kurulduktan sonra işletilmesi ise çok daha zordur çünkü her hayvanın istekleri değişiklik gösterir ve hayvanat bahçelerinde hayvan psikologlarının bulunması zorunludur. Bu saiklerle hayvanat bahçesi kurulmasına sıcak bakılmamıştır.
5. Amatör müzik, tiyatro sunum ve serbest konuşma alanları talebide oldukça yüksektir. Giresun Kale'si amatör müzik ve serbest konuşma alanları tesisine uygun yerlere sahiptir.
6. En çok talep edilen rekreasyon tesislerinden biriside seyir terasıdır. Giresun Kalesi'nde ahşap malzeme kullanılarak tesis edilen bir seyir terası bulunmaktadır. Ancak halkının talebine karşılık verebilecek nitelikte değildir.

Doğal yapıyı bozmadan cam teras inşaatıda mümkün görünmemektedir. Önerimiz çalışma alanımız dışına çıkmış olmakla beraber Keşap - Şahin Kayasında doğa yürüyüşü ve/veya atv safari ile desteklenebilecek cam yol (heyecan yolu) yapılabilir.

7. Çalıştığımız üç alanın hijyen, ilk yardım, itfaiye, güvenlik ve tanıtıcı levha yetersizliği, hatta hiç olmayışı ve Giresun halkının bu hizmet olanaklarına yüksek talep oranı, bu konuya acilen yoğunlaşmamız gerektiğini bizlere bir kere daha hatırlatmıştır.
8. Rekreasyon alanlarına yakın oturuyor olmak isteğinden daha çok, şehrin merkezinden rekreasyon alanına ulaşım kolaylığının sağlanması tercih edilmektedir. Ve bu imkanlar çalıştığımız üç alan için yüksek denilebilecek düzeydedir. Önerimiz Giresun Adası'na denizin hafif dalgalı olduğu dönemlerde tarifeli seferler yapılmalıdır. Ziyaretçiler taşıma kapasitesine göre Ada'ya kabul edilmeli, bunun dışında sadece belirlenen mekanlarda sürdürülebilir rekreasyona katılmaları sağlanmalıdır. Ada da keyfi ziyarete kesinlikle izin verilmemelidir.
9. Kale ve Gedikkaya yolları ihtiyaca cevap verememektedir. Bu nedenle Kazancılar Yokuşu başlangıcından Kaleye kadar olan yol, kamyon, otobüs benzeri büyük araçlara kapatılmalıdır. Ayrıca Kale için acilen fiziki taşıma kapasitesi belirlenmeli ve kesinlikle buna uyulmalıdır. Belirtilmesi gereken bir diğer ayrıntı ise düğün konvoylarına Kale'ye giriş yasaklanmalıdır. Kale'den panoramik seyir olanağı kısıtlanmamalı sadece küçük araçlarla ve taşıma kapasitesi aşılmayacak kadar ziyaretçinin girişine izin verilmelidir. Herhalde Kale'ye ulaşım için en iyi çözüm mevcut itfaiyenin olduğu yerden kaleye bir asansör kurmaktır. Bu konuda yapılması gereken etüt çalışmalarına hemen başlanmalıdır.
10. Giresun, DK bölgesinde dünyayı yakından takip eden dolayısıyla rekreasyon konusunda bilgili ve bilinçli insanların yaşadığı bir kenttir. Başka bir söyleyişle rekreasyon tesis çeşitliliği konusunda bilgili oluşların bir göstergesi olarak, rekreasyon tesis çeşitliliği ve bunlara ulaşma kolaylığı beklentileride oldukça yüksektir. Rekreasyon çeşitliliğini artıracak tesis çeşitliliğini her üç alanda da bulunur hale getirme kapasitesi vardır. Yapılması gereken sürdürülebilir

yararlanmayı önceleyen yönetim yaklaşımıyla rekreasyon planları hazırlamak ve uygulamaktır. Bilgi birikimi ve yetenek yanında yönetme erki insanımızda mevcuttur.

11. Giresun insanı, bugün rekreasyon yapmaya hevesli fakat bütçesine uygun rekreasyon yapabileceği mekanların azlığından şikayetçidir. Grup rekreasyonunun sosyalleşmeye imkan sağlayacağı düşünülmekte ve grup rekreasyonunu yapabilecekleri ürün ve hizmetler beklemektedirler. Çalışma alanlarımızda bu talepleri karşılayacak potansiyel ve kapasite mevcuttur. Kapasite ve potansiyelin uygunluğu ölçüsünde bu alanların rekreasyon performansları arttırılabilir.
12. “Milletler kültürleri ile ayakta kalırlar” sözü çok söylenir. Önemli olan milleti oluşturan bireylerin bu inançta olmalarını sağlamaktır. Anketimizde katılımcılara yönettiğimiz alt önermelerde yer alan “milli ve ortak kültürel miras özelliklerinin verildiği, yiyecek-içecek, hediyelik eşya gibi ürünlerinin satıldığı mekanlar bulunmalı” savına verilen yanıtlardan katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum görüşlerine 361 (390) katılımcı onay vermiştir. Bu beklenti sevindiricidir, yeterince olmaması ise üzücüdür.

Elde ettiğimiz sonuçları bir-iki cümleyle açıklamak gerekirse, araştırmamıza konu, üç alanında rekreasyon potansiyelleri yüksek durumdadır. Yani bu alanlarda rekreasyon amaçlı yatırımlar tereddütsüz yapılabilir. Alanların rekreasyon kapasitelerine baktığımız da yine aynı benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Şöyle ki, potansiyel ve kapasite bakımından Kale, Ada ve Gedikkaya Giresunun halkının rekreasyonel ürün ve hizmet taleplerine cevap verebilecek düzeydedir. Bulunan mevcut rekreasyon performans değerleri ise, Kale’de orta, Gedikkaya ve Ada’ da çok düşük düzeydedir. Bu sonuç, her üç alanın, halkın rekreasyonel beklentilerine göre yeterince hazırlanmadığını, mekanların layıkıyla kullanılmadığını, bakım ve korumada yetersiz kalındığını çok net göstermektedir. Tespit edilen eksiklikler doğrultusunda geliştirilen öneriler; Valilik, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Belediye ve ilgili Kooperatiflerin çalışmaları ile değerlendirilip uygulanabilir.

KAYNAKÇA

- Adanır, H. (2006). *Giresun Adası Kullanım Esasları ve Ekoturizm Gelişim Planı*. Giresun: Giresun Turizm ve Tanıtma Derneği.
- Atabeyoğlu, Ö., Beyli, K. N., & Argan, A. (2017). Karadeniz'in Arkeolojik Hazinesi Kurul Kalesi Rekreatyoneel Alan Potansiyeli, Ordu. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 126-140.
- Aydemir, B. ve Şenerol, H. (2014). İklim değişikliği ve Türkiye turizmine etkileri: delfi anket yöntemiyle yapılan bir uygulama çalışması. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17 (31), 381-416. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/baunsobed/issue/50888/664062>
- Aydın, M. (2012). Giresun Kalesi (1764-1840). *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, 12 (12), 39-56. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kid>
- Balcı, V. ve İlhan, A. (2006). Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılım düzeylerinin belirlenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, IV(1), 11-18. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/>
- Bekdemir, Ü. ve Fatsa, M. (Ed.). (2015). Geçmişten Günümüze Giresun. Giresun, Mavi Ofset.
- Bekdemir, Ü., & Sezer, İ. (2016). *Giresun İlinin Turizm Potansiyeli*. Ankara: Nobel Bilimsel Eserler.
- Caner, A. M. (2018). *Erzincan girlevik şelalesinin fiziksel ve sosyal taşıma kapasitesinin belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ulusal Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No. 537773).
- Ceballos-Lascuráin, H. (2002). Preface. *Current Issues in Tourism*, 5:3-4,
- Center For Responsible Travel. (2020, Mart 15). *Resources: Center For Responsible Travel*. Center For Responsible Travel: <https://www.responsibletravel.org/resources/> adresinden alındı
- Demir, c., & çevirgen, a. (2006). *Ekoturizm Yönetimi*. Nobel Akademik Yayıncılık.

- Demirarslan, K. O. (2016). Kentsel Gelişmenin Hava Kalitesi Üzerine Etkileri ve Doğu Karadeniz Bölgesi Kentlerindeki Partikül Madde Kirliliği. *Karadeniz Araştırmaları*, 27-55.
- Ecoclub. (2020, Temmuz 21). *Eco Luminaries™ - The Ecoclub Interview & Presentation Series*. ECOCLUB:
<https://ecoclub.com/news/085/interview.html> adresinden alındı
- Environmental Grantmakers Association. (2021, Ocak 13). *Learn: Environmental Grantmakers Association*. Environmental Grantmakers Association:
<https://ega.org/learn/publications?page=1> adresinden alındı
- Fennel, D.A. (1999) 'Ecotourism and ecotourist' : Ecotourism,
- Genç, M . (2017). İzmir-Dikili'nin Ekoturizm Ve Açık Alan Rekreasyonu Potansiyeli:Tespit Ve Tekliflerimiz. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (16), 185-212. Retrieved From <Http://Dergipark.Org.Tr/Ksbd/Issue/31387/344598>
- Genç, M. (2021, Ocak 7). *Aydın Ses Gazatesi Makale Yazısı*. Aydın Ses Gazatesi:
<https://www.sesgazetesi.com.tr/makale/6012488/musa-genc/> adresinden alındı
- Gezilecek Yerler*. (2020, 01 05). Türkiye Kültür Portalı:
<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/giresun/gezilecekyer/gedikkaya> adresinden alındı
- Gezilecek Yerler: Türkiye Kültür Portalı*. (2021, 01). Türkiye Kültür Portalı.
 adresinden alındı
- Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2020, Eylül 25). *Coğrafi Durum: Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü*. Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Web sitesi: <https://giresun.ktb.gov.tr/TR-154293/cografi-durum.html> adresinden alındı
- Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2021, Haziran 15). *Destinasyonlar: Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü*. Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü:
<https://giresun.ktb.gov.tr/TR-208656/gedikkaya.html> adresinden alındı
- Giresun İli 2018 Yılı Çevre Durum Raporu*. (2020, 12 21). webdosya.csb.gov.tr:
https://webdosya.csb.gov.tr/db/ced/icerikler/g-resun_-cdr2018 adresinden alındı

Giresun Kent Konseyi. (2020, 12 12). Tarihi yerler:

<http://www.giresunkentkonseyi.org/tarihi-yerler> adresinden alındı

Gireun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2020, 12 10). *Sit Alanları: Gireun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü*. Gireun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü: <https://giresun.ktb.gov.tr/TR-161768/sit-alanlari.html> adresinden alındı

Gül, S. Ve Yılmaz, A. (2019). Samsun Şehri Kıyı Şeridinin Rekreatyon Potansiyelinin Gülez'in Açık Hava Rekreatyon Potansiyelinin Değerlendirilmesi Yöntemi ile Belirlenmesi. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 17 (2), 318-344. doi: 10.33688/aucbd.567426

Gül, S., & Yılmaz, A. (2019). Samsun Kıyı Şeridinin Rekreatyon Potansiyelinin Gülez'in Açık Hava Rekreatyon Potansiyelinin Değerlendirilmesi Yöntemi ile Belirlenmesi. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 318-344.

Gülez, S., (1979). Doğu Karadeniz Kıyı Şeridinde Rekreatyon Potansiyelinin Saptanması Ve Değerlendirilmesi. Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi, Trabzon.

Gülez, S., (1990). Ormaniçi Rekreatyon Potansiyelinin Saptanması İçin Geliştirilen Bir Değerlendirme Yöntemi. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, İstanbul.

Gümüş, H., & Alay Özgül, S. (2017). Rekreatyon alanı kullanıma ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenleri ölçeklerinin geliştirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 865-882.

İl Çevre ve Orman Müdürlüğü. (2011). *Giresun İl Çevre Durum Raporu*. Giresun: Giresun Valiliği.

İltar, G. (2021). *GİRESUN'DA TARİHİ BİR YERLEŞKE ZEYTİNLİK*. GİRESUN: Yeşilgiresun Matbaacılık Gazetecilik .

Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Karaküçük, S. (2008). *Rekreatyon Boş Zaman Değerlendirme*. Ankara: Gazi Kitabevi.

- Kubbealtı Lugatı*. (2020, Nisan 13). Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı: <http://www.lugatim.com/s/sözlük> adresinden alındı
- Kuter, N. ve Ünal, H. E. (2009). Sürdürülebilirlik Kapsamında Ekoturizmin Çevresel, Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Etkileri. *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 9 (2), 146-156.
Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/kastorman/issue/17239/180101>
- Orel, F. D. ve Yavuz, M. C. (2003). Rekreatyonel turizmde müşteri potansiyelinin belirlenmesine yönelik bir pilot çalışma. *Çukurova Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (11), 61-76. Erişim adresi: <http://static.dergipark.org.tr/>
- Özaltın Türker, G., Türker, A., & Güzel, F. Ö. (2014). Turistik Ürün Çeşitlendirmesi Kapsamında Dalyan Destinasyonunun Rekreatyon Potansiyelinin Değerlendirmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 70-86.
- Özdemir Altınay, M. (2020). Covid-19 Salgını Sonrası Alınan Önlemlerle Turizm: Muhtemel Senaryolar. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 7 (2), 222-238.
- Özdemir Altınay, M. (2020). Covid-19 Salgını Sonrası Alınan Önlemlerle Turizm: Muhtemel Senaryolar. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 7 (2), 222-238
- Polat, A.T. ve Önder, S. (2006). Karapınar İlçesi Ve Yakın Çevresi Peyzaj Özelliklerinin Ekoturizm Kullanımları Yönünden Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 20 (40), 52-63.
Erişim adresi: <https://www.researchgate.net/publication/277309914>
- Polat, S., & Aktaş Polat, S. (2012). Karabük Yenice Ormanları'nın Rekreatyon Potansiyelinin Değerlendirilmesi. *I. Rekreatyon Araştırmaları Kongresi* (s. 629-643). Antalya: I. Rekreatyon Araştırmaları Yayınları.
- Sağlık, A. (2014). *Çanakkale kenti rekreatyon potansiyelinin kentlerin yaşanabilirliği açısından değerlendirilmesi* (Doktora tezi). Ulusal Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No. 358542).

- Sebest Şimşek, D. (2007). *Tekirdağ merkez ilçe kıyı şeridi rekreasyon potansiyelinin belirlenmesi üzerine bir araştırma* (Yüksek lisans tezi). Ulusal Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No. 179497).
- Sertkaya, Ş. (2001). *Bartın ili kıyı bölgesinin turizm ve rekreasyon potansiyelinin saptanması ve değerlendirilmesi üzerine bir araştırma* (Doktora tezi). Ulusal Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No. 104595).
- Sevil, T. (2012). Boş zaman ve Rekreasyon Yönetimi. Anadolu Üniversitesi
- Sit Alanları*. (2020, 12 10). GİRESUN İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ: <https://giresun.ktb.gov.tr/TR-161768/sit-alanlari.html> adresinden alındı
- Sözlük*. (2020, Nisan 10). Türk Dil Kurumu: <https://sozluk.gov.tr> adresinden alındı
- Surat, H. (2017). Gülez Yöntemine Göre Deriner Baraj Gölü ve Yakın Çevresi Rekreasyonelinin Değerlendirilmesi ve Alan Kullanım Önerilerinin Geliştirilmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tarım ve Doğa Dergisi*, 247-257.
- Sü Eröz, S., & Aslan, E. (2017). Istranca (Yıldız) Ormanlarının Rekreasyon Potansiyelinin Gülez Metodu ile Değerlendirilmesi. *Kesit Akademi Dergisi*, 83-107.
- Şimşek, D. S., & Korkut, A. B. (2009). Kıyı Şeridi Rekreasyon Potansiyelinin Belirlenmesinde Bir Yöntem Uygulaması: Tekirdağ Merkez İlçe Örneği. *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 315-327.
- T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü. (2020, Mart 17). *Dökümanlar: Orman Genel Müdürlüğü*. T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü: <https://ecoact.ogm.gov.tr/SitePages/OGM/OGMDefault.aspx> adresinden alındı
- Tarihi Yerler*. (2020, 12 12). Giresun Kent Konseyi: <http://www.giresunkentkonseyi.org/tarihi-yerler> adresinden alındı
- Tezcan M., (1982) Sosyolojik Açıdan Bos Zamanların Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara.
- Topal Osman Ağa Anıt Mezarı - Giresun*. (2020, 12 12). Türkiye Kültür Portalı: <https://www.kulturportali.gov.tr> adresinden alındı

TUİK. (2020, 12 15). veritabanları:

<https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreTabloArama.do?metod=search&araType=vt>
adresinden alındı

Türk Dil Kurumu Sözlükleri. (2021, 01 13). Türk Dil Kurumu: <https://sozluk.gov.tr/>
adresinden alındı

Türkmen, M., Kul, M., Genç, E., ve Sarıkabak, M., (2013). Konaklama İşletmesi Yöneticilerinin Rekreasyon Algı Ve Tutumlarının Değerlendirilmesi: Batı Karadeniz Bölgesi Örneği, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 8/8 Summer 2013, p. 2139-2152, Ankara.

Un Environment Programme. (2020, Haziran 21). *Publications and Documents:Un Environment Programme*. Un Environment Programme:
<https://wedocs.unep.org/handle/> adresinden alındı

Ünsal Bekdemir, İ. S. (2016). *Giresun İlinin Turizm Potansiyeli*. Ankara: Nobel Bilimsel Eserler.

veritabanları. (2020, 12 15). TUİK:

<https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreTabloArama.do?metod=search&araType=vt>
adresinden alındı

Western, D. (1993) ‘Defining ecotourism’, in K.Lindberg and D.E.Hawkins (eds) *Ecotourism: A Guide for Planners and Managers*, North Bennington, VT: The Ecotourism Society.

Yalçinyavuz, A. Ü., & Yılmaz, S. (2016). Rekreasyonel Alan Kullanım Taleplerinin Belirlenmesi: Erzincan kenti örneği. *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 336-347.

Yamane, T. (2001). *Temel Örnekleme Yöntemleri*. İstanbul: Literatür Yayıncılık.

Yeşil, M., & Beyli, K. N. (2018). Ordu-Boztepe'nin Turizm ve Resreasyon Potansiyeli ile Boztepe'nin Kent İmajına Katkısı. *Türk Tarım-Gıda Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 291-298.

Yönetmelik. (2020, 12 17). Resmi Gazate:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/09/20100901-6.htm> adresinden alındı

Yücel, C. (2002). Turizmde Yükselen Değer: Ekoturizm. *TÜRSAB Ar-Ge Departmanı*,

Web: <https://www.tursab.org.tr/> adresinden 5 Mart 2020' de alınmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

EKLER

Ek-1: Anket Formu

Sizlerden, Giresun Üniversitesi Turizm Fakültesi Rekreasyon Bölümü Bölüm Başkanı Prof. Dr. Musa GENÇ'in Bilimsel Danışmanlığında Hazırlanmakta Olan "**Giresun Sakinlerinin Rekreasyon Talepleri, Kent İçi Ve Yakın Çevresindeki Ekoturizm Kaynaklarının Rekreasyon Potansiyellerinin Belirlenmesi**" Konulu Yüksek Lisans Tezinin Anket Çalışmasına katılarak, özünde Giresun ve Giresunlular için yapacağımız bu çalışmaya destek vermenizi istirham ediyoruz.
ANKETİMİZİ CEVAPLAMANIZ İÇİN 3 DAKİKANIZI AYIRABİLİR MİSİNİZ?

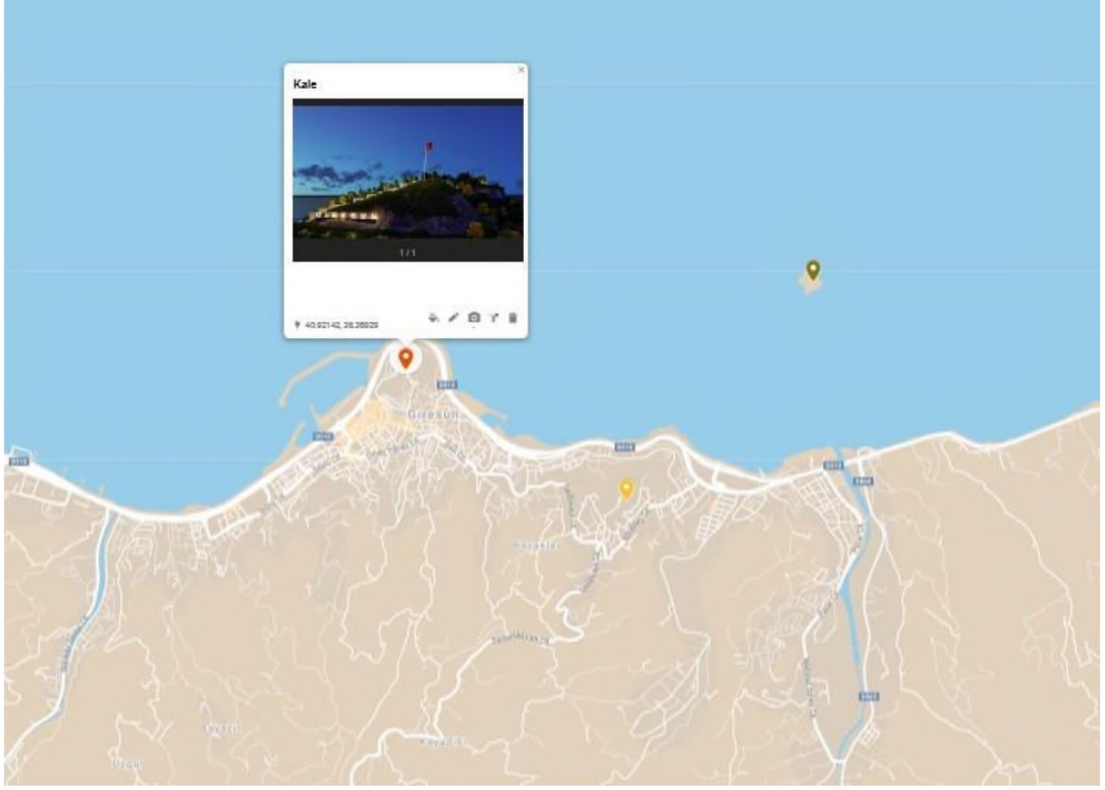
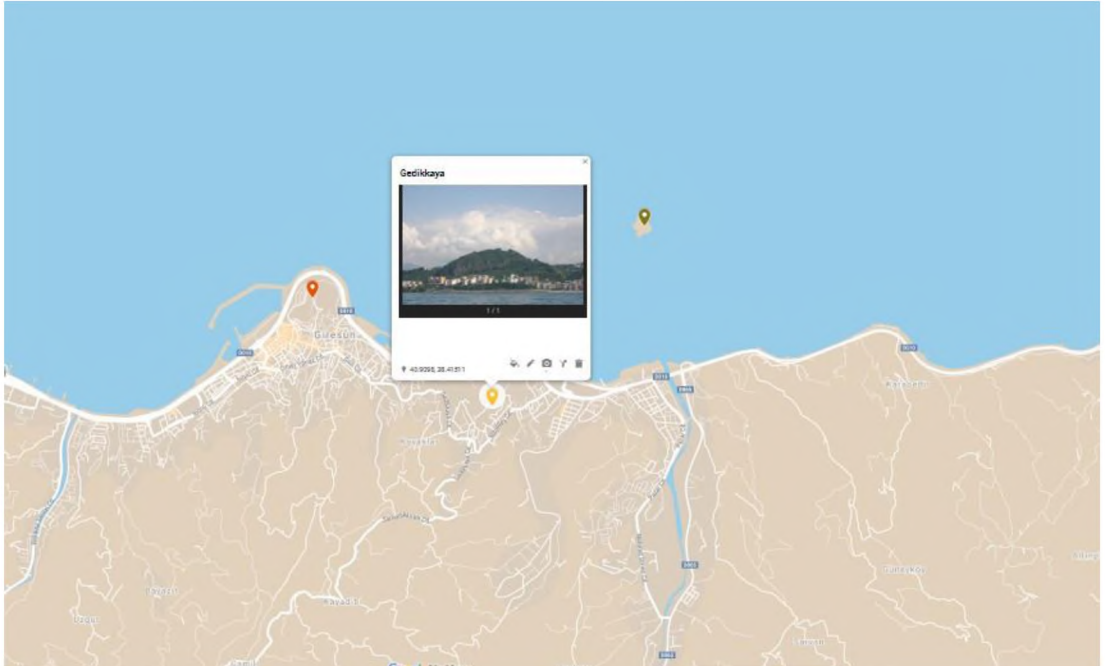
Cinsiyetiniz: Erkek () Kadın ()	Medeni Haliniz : Bekar () Evli () Dul ()	Aylık Gelir Durumunuz: 2.100 ve daha az () 2.101-3.700 () 3.701-5.200 () 5.201 ve daha fazla ()	Eğitim Durumunuz: İlkokul () Ortaokul () Lise () Ön lisans () Lisans () Lisansüstü ()
Yaşınız : 17-25 () 26-39 () 40-64 () 65 + ()			

Soru No	SORULAR					
1	Eğlence-dinlence alanları için aşağıdaki spor imkanlarının bulunması hususundaki görüşlerinizi belirtiniz.	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katlıyorum	Kesinlikle Katlıyorum
	Bisiklet yolu BULUNMALI.					
	Paten, kay kay yolu BULUNMALI.					
	Yürüyüş-Koşu yolu BULUNMALI.					
	Mini futbol sahası BULUNMALI.					
	Basketbol sahası BULUNMALI.					
	Voleybol sahası BULUNMALI.					
	Diğer 1 (Gerekliyse lütfen belirtiniz.):					
	Diğer 2 (Gerekliyse lütfen belirtiniz.):					
	Diğer 3 (Gerekliyse lütfen belirtiniz.):					
2	Eğlence-dinlence alanlarında sunulabilen hizmetler bağlamındaki düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katlıyorum	Kesinlikle Katlıyorum
	Seyir terası BULUNMALI					
	Piknik alanı BULUNMALI					
	Dükkan-büfe BULUNMALI					
	Lokanta BULUNMALI					
	Çay ve kahve evi BULUNMALI					
	Mini hayvanat bahçesi BULUNMALI					
	Dev satranç takımı BULUNMALI					
	Geleneksel çocuk oyun alanı (çelik – çomak, aşık atma , birdir bir, sek sek gibi) BULUNMALI					
	Modern çocuk oyun alanı BULUNMALI					
	Okuma köşesi BULUNMALI					
	Amatör müzik, tiyatro sunumları ve serbest konuşma alanları BULUNMALI					
	Diğer 1 (Gerekliyse lütfen belirtiniz.):					
	Diğer 1 (Gerekliyse lütfen belirtiniz.):					
	Diğer 1 (Gerekliyse lütfen belirtiniz.):					

3	Eğlence- dinlence alanlarında çalışan personel için düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	Temizlik personeli mesleğini seven ve bilenlerden seçilmeli.					
	Yeterli sayıda, yetkin güvenlik personeli bulunmalı.					
	Alanı tanıtıcı personel bulunmalı.					
	Sportif aktiviteler için antrenör, eğitmen bulunmalı.					
	Acil müdahale (ilkyardım, itfaiye gibi) elemanı/ekipmanı bulunmalı.					
4	Eğlence – dinlence alanlarına gidiş-geliş imkanları için düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	Toplu taşıma imkanı BULUNMALI.					
	Şehir merkezinden ulaşım kolay OLMALI.					
	Taksi ile ulaşılabilirliği.					
	Daimi oturduğum yere yakın OLMALI.					
	Otel, pansiyon vb. konaklama yerlerinden ulaşım kolay OLMALI.					
5	Eğlence- dinlence alanlarının fiziki özellikleri için düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	Yeşil alanlar çok ve çeşitli OLMALI.					
	Yeşil alanlar temiz OLMALI.					
	Her mevsim kullanılacak farklı aktivite alanları BULUNMALI.					
	Doğal ve yapay dere, göl, gölet, havuz gibi sulı mekânlar BULUNMALI.					
	Değişik ülkelerde atalarımızdan kalan tarihi eserlerin (cami, kervansaray, çarşı, köprü gibi) boyutça küçültülmüş örnekleri BULUNMALI.					
	Aktiviteler için gerekli ekipmanları kiralama/satın alma yerleri BULUNMALI.					
	Bilgi ve yönlendirme levhaları BULUNMALI.					
6	Eğlence- dinlence alanlarının sosyo-ekonomik özellikleri için düşüncelerinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	Her bütçeye uygun aktiviteler sunulmalı.					
	Gurup halinde yapılan aktiviteler için sunduğu imkânlarla sosyalleşmeye katkıda BULUNMALI.					
	Milli ve ortak kültürel miras örneklerinin verildiği, yiyecek-içecek, hediyelik eşya gibi ürünlerinin satıldığı mekânlar BULUNMALI.					
	Çocuklara (0-11 yaş) yönelik aktivite ve etkinliklerin düzenlenmeli.					
	Üçüncü yaş (65ve üzeri) gurubuna yönelik aktivite ve etkinliklerin düzenlenmeli.					

EK-2: Giresun Meteoroloji Müdürlüğü İklim Verileri (2006-2016)

Giresun Güneşlenme Ortalaması (2006-2016)	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	ORTALAMA
2006-2006	5.0	6.2	4.2	5,1
2007-2007	3.6	4.0	5.3	4,3
2008-2008	4.0	5.5	6.9	5,4
2009-2009	5.4	5.4	4.3	5,0
2010-2010	6.5	6.3	4.0	5,6
Toplam Ortalama				5,8
Giresun Yağış Ortalaması (2006-2016)	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	ORTALAMA
2006-2006	77.3	121.8	0.2	66,4
2007-2007	32.1	120.0	141.0	97,7
2008-2008	272.4	71.9	38.5	127,6
2009-2009	51.0	521.6	62.9	211,8
2010-2010	49.4	14.0	14.1	25,8
2011-2011	148.0	140.9	114.3	134,4
2012-2012	128.3	113.1	61.1	100,8
2013-2013	10.5	61.9	14.2	28,8
2014-2014	109.9	32.4	105.2	82,5
2015-2015	84.3	70.9	76.2	77,1
2016-2016	145.2	117.5	40.5	101,0
Toplam Ortalama				95,8
Giresun Sıcaklık Ortalaması (2006-2016)	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	ORTALAMA
2006-2006	20.8	22.0	25.5	22,7
2007-2007	21.4	23.2	22.7	22,4
2008-2008	20.0	23.1	24.1	22,4
2009-2009	21.3	24.2	22.7	22,7
2010-2010	22.7	25.3	27.0	25
2011-2011	20.7	24.5	23.6	22,9
2012-2012	22.7	25.3	23.8	23,9
2013-2013	22.1	23.8	24.6	23,5
2014-2014	21.3	24.5	25.7	23,8
2015-2015	21.1	23.8	25.7	23,5
2016-2016	22.5	24.2	25.9	24,2
Toplam Ortalama	23,6			23,3
Giresun Rüzgarlık Ortalaması (2006-2016)	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	ORTALAMA
2006-2006	1.3	1.5	1.4	1,4
2007-2007	0.9	0.9	0.7	0,8
2008-2008	1.3	1.2	0.8	1,1
2009-2009	1.2	1.5	1.3	1,3
2010-2010	1.8	1.4	1.4	1,5
2011-2011	1.4	1.4	1.3	1,3
2012-2012	1.3	1.5	1.3	1,3
2013-2013	1.5	1.4	1.7	1,5
2014-2014	1.4	1.5	1.4	1,4
2015-2015	1.3	1.2	1.7	1,4
2016-2016	1.5	1.6	1.6	1,5
Toplam Ortalama				1,3

EK-3: Giresun Kalesi'nin Lokasyonu**EK-4: Giresun Gedikkaya'nın Lokasyonu**

EK-5: Giresun Adası'nın Lokasyonu